

ΕΤΟΣ ΣΤ'

ΤΕΥΧΟΣ 7

ΙΟΥΛΙΟΣ 1928

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΛΕΥΘ. ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Α.Α.Σ.Δ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ :
Α. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ :
† ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΑΛΑΝΗΣ

PYTHAGORAS

MONTHLY ORGAN OF THE GREEK FR. MASONRY OF A. & A.S.R.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τεκτονικά συστήματα. Δ. Π. Καλλογεροπούλου.....	Σελίς	249
Όμιλία περί αγάπης. Π. Δ. Καλλογεροπούλου.....	>	256
Ό Χριστιανισμός ως μυστηριακή εκδήλωσις υπό Ροδόλφου Στάινερ.....	>	261
John H. Cowles ἐν τοῦ ἡμερολογίου τῶν ταξιδίων του..	>	268
Άλφα. Δ. Π. Καλλογεροπούλου.....	>	272
Άνά τὰς Ἑλληνικάς Στοᾶς, Στοᾶ Μίνως. Όμιλία Ι. Ταβλα.	>	276
Τεκτονική Φαντασμαγορία.....	>	278

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :
ΟΔΟΣ ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 3—ΑΘΗΝΑΙ

ADDRESS :
3 VALTETSIOU STREET—ATHENS

Τύποις: Λ. Θ. ΔΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ Κολοκοτρώνη 13, Ἀθήναι

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΛΕΤΤΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Ὁδὸς Πανεπιστημίου 38

Β. Γ. ΒΟΥΛΑΣ

Διευθυντὴς Ἴατρος «Εὐαγγελισμοῦ»

Ἐπισκέψεις 3-5 μ.μ. Τηλεφ. 4-96 56 ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΖΕΡΒΟΣ

Διευθυντὴς Ἴατρος τοῦ Δημοτικοῦ Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν

Ἐπισκέψεις 3-7 μ.μ. Τηλ. 10-20 νέον 84 ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου

ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΕΙΟΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ

Ὁδὸς Ἀγίου Μάρκου 11 — Ἀθήναι

ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Α. ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ

Τέως Ραδιολόγου Ἴατροῦ

τοῦ Ραδιολογικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων

Ράδιον καθαρὸν 400 mgr. Ἀκτίνες X 300,000 volts σταθεροῦ δυναμικοῦ. — Ἡ Ραδιο-
θεραπεία παρέχεται διὰ τῶν πτωχῶν ἐκ κακοήθων ὄγκων (Καρκίνου) καὶ καλοήθων
ὄγκων πάσχοντα Δωρεάν.

ΟΔΟΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 8α — ΑΘΗΝΑΙ

ΙΑΤΡΟΣ ΠΟΛ. Θ. ΒΕΖΙΡΤΖΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ κλπ.

Εἰδικῶς ἀσχοληθεὶς ἐν Βιέννῃ, Βερολίνῳ

καὶ Παρισίοις.

Δέχεται 9-12 καὶ 4-7

Πατησίων 15γ'

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ ἐν Θεσσαλονίκῃ: Γεώργιος Μ. Κωνσταντινίδης

Στοὰ Ἴρις, ὁδὸς Ρογκότη, Πάροδος Μητροπόλεως Τσιμισκῆ

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«...ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν
οἷς ἰερά προφέρουσα φύσις δεικνυσὶν ἕκαστα...»

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

ΑΘΗΝΑΙ, ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

Νέας Περιόδ. τόμ. ΣΤ'

ΙΟΥΛΙΟΣ 1928

Τεύχος 7

ΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (RITES, LEHRARTEN, ORDER, SYSTEMES)

Τεκτονικά συστήματα καλοῦνται αἱ διάφοροι μορφαί, ὑφ' ἃς ἐνεφανίσθη καὶ εἶναι· σήμερον γνωστὴ ἢ ἀνά τὴν ὑφήλιον ἐλευθέρα τεκτονική. Αἱ μορφαί αὗται ὀνομάζονται καὶ δόγματα, δυνάμεθα δὲ νὰ ἀποκαλέσωμεν αὐτὰς καὶ τεκτονικὰς σχολὰς ἢ τεκτονικὰς διδασκαλίας ἢ καὶ τεκτονικὰς αἰρέσεις, καθ' ὅσον ἕκαστη τούτων πολλὰς ὁμοιότητας καὶ πολλὰς διαφορὰς πρὸς τὰς λοιπὰς κέκτηται. Αἱ διαφοραὶ αὗται ὀφροῦσι μόνον τοὺς τύπους, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ τεκτονισμοῦ, καθόσον οἱ τέκτονες συνήθως δὲν ἀποκλείουσι τῶν ἐργαστηρίων τῶν ἀδελφῶν ἐτέρου δόγματος, οὐδὲ ἀρνοῦνται τὴν τεκτονικὴν προστασίαν καὶ ἀγάπην εἰς αὐτούς. Τὸ αἷτιον λοιπὸν τῶν διαφορῶν αὐτῶν πρέπει ν' ἀναζητηθῆ οὐχὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τεκτονισμοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν λαῶν. Τὰ ἐλευθεροτεκτονικὰ συστήματα δυνάμεθα νὰ διαιρέσωμεν εἰς τρεῖς κυρίως κατηγορίας :

I *Εἰς τὰ τῆς στοιχειώδους φιλοσοφικῆς σπουδῆς καὶ ἀμέσου πολιτικῆς δράσεως.*—Τὰ συστήματα τῆς κατηγορίας ταύτης περιφρονοῦντα πᾶσαν σπουδὴν καθαρᾶς τεκτονικῆς ἐπιστήμης, κατήργησαν τὰ φυσικὰς καὶ ἠθικὰς δοκιμασίας, περιώρισαν τὸν ἀριθμὸν τῶν βαθμῶν, μὴ λαμβάνοντα δὲ ὑπόφιν τὰ τυπικὰ τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν, τείνουσι νὰ μεταβάλωσι τὸν τεκτονισμὸν εἰς βέβηλον πολιτικὸν σωματεῖον, καθόσον συνεστήθησαν ὑπὸ τεκτόνων διαγραφέντων τοῦ τάγματος ὡς παράβατῶν τῶν διατάξεων τῶν τυπικῶν καὶ τῶν κανονισμῶν. Τῶν συστημάτων τούτων προεξάρχει ἡ Μεγάλη Ἀνατολὴ τῆς Γαλλίας καὶ πᾶσαι αἱ Ἀνατολαὶ καὶ πάντα τὰ συμβούλια τὰ ἀκολουθοῦντα τὸ Rite Français Moderne καὶ τὸ τῆς Ἑλβετικῆς Μεγάλης Στοᾶς Ἀλπίνα.

II *Εἰς τὰ συστήματα ἅτινα διετήρησαν τὰς παραδόσεις τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν* (τὰς παρεχούσας πλήρη εἰκόνα τῆς βεβήλου κοινωνίας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σολομῶντος, τῶν Σταυροφόρων, τῶν Ναϊτῶν, τῶν Ἀλχημιστῶν, τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως κλπ.), *τὴν ἱεραρχίαν τοῦ τάγματος* (τὴν κατανέμουσαν τὴν ἐλευθέρην τεκτονικὴν εἰς κυανῆν, ἐρυθρᾶν, μέλαιναν καὶ λευκὴν) καὶ τὰ *ἐργαστήρια* (ἐν οἷς διδάσκονται αἱ ἐκ παραδόσεων ἐξαγόμεναι ἀρχαὶ τῆς ὑψίστης φιλοσοφίας, ἧτοι τὰς Συμβολικὰς Στοᾶς, τὰς Στοᾶς Τελειοποιήσεως, τὰ Περιστύλια, τοὺς Ἀρεῖους Πάγους καὶ τὰ Γενικὰ Διευθυντήρια τὰ ἄλλως Ὑπατα Συμβούλια ἀποκαλούμενα). Εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὑπάγονται :

Αον *Τὸ Ἀγγλικὸν σύστημα*, ὑφ' ὃ ἐργάζεται ἡ τῷ 1717 ἰδρυθεῖσα Μεγάλῃ Ἀνατολῇ τῆς Ἀγγλίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἔλαβον τὸ τεκτονικὸν φῶς πᾶσαι αἱ ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ ἐργαζόμεναι Μεγάλαι Στοαί. Τὸ σύστημα τοῦτο περιλαμβάνει τοὺς τρεῖς πρώτους συμβολικοὺς βαθμούς, εἰς τοὺς ὁποίους τῷ 1736 προσετέθη καὶ ὁ βαθμὸς τῆς Βασιλικῆς Ἀψίδος (Royal Arch) ὡς τέταρτος βαθμὸς, βραδύτερον δὲ προσετέθησαν καὶ τρεῖς ἄλλοι ἀνώτεροι βαθμοί, οἱ τοῦ Marc Master, τοῦ Past Master καὶ τοῦ Excellent Master καὶ διεδόθη ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἀγγλικαῖς ἀποικίαις, Ἀμερικῇ καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου ἐννεὰ συστήματα ἤρτηνται ἐκ τοῦ δόγματος τούτου.

1ον Τὸ κατὰ τὸ 1783 ἰδρυθὲν *σύστημα τοῦ ἐκλεκτικοῦ δεσμοῦ* (des Eklektischen Bundes). 2ον Τὸ τοῦ 1796 ἐν Βερολίῳ συστηθὲν τοῦ Fessler. 3ον Τὸ τοῦ Schröder δημιουργηθὲν τῷ 1801, οὗ χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ καθ' ὑπερβολὴν ἀνάπτυξις τῆς τεκτονικῆς δημοκρατίας. 4ον Τὸ κατὰ τὸ 1865 τῆς ἐν Freiburg Στοᾶς Zur Edeln Aussicht. 5ον Τὸ τοῦ 1867 τῆς ἐν S^b Gallen Στοᾶς Concordia. 6ον Τὸ κατὰ τὸ 1868 ἐν Λειψίᾳ συσταθὲν δόγμα τοῦ Findel 7ον Τὸ τοῦ 1783 ἐν Bayreuth τοῦ Bluntschli, ὅπερ φέρει καὶ τὸ ὄνομα τῆς Μεγάλης Στοᾶς τοῦ Ἥλιου 8ον τὸ κατὰ τὸ 1892 τῆς ἐν Λειψίᾳ Στοᾶς Φοῖνιξ 9ον τὸ τῆς Αὐστηρᾶς Τηρήσεως.

Βον *Τὰ Σκωτικὰ συστήματα καὶ ὅλα τὰ φέροντα ἀπλῶς τὸ ὄνομα τῶν Σκωτικῶν, οὐδεμίαν δὲ σχέσιν πρὸς τὴν Σκωτίαν ἔχοντα*. Τούτων τὰ σπουδαιότερα εἶναι.

1ον τὸ κατὰ τὸ 1314 ἰδρυθὲν τῆς Βασιλικῆς Στοᾶς Heredom καὶ τὸ στενῶς μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένον Βασιλικὸν τάγμα τοῦ Haroldin Kilvining. Τὸ σύστημα τοῦτο ὡς λέγει ὁ τέκτων ἱστορικὸς Rebold, συστηθὲν ὑπὸ τῶν πιστῶν τοῦ βασιλέως τῆς Σκωτίας Robert Bruce μετεφευτεύθη τῷ 1641 εἰς Ἀγγλίαν, ἐνθα συνετέλεσεν εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν

προσωποποιεῖ ὁ Σεβάσιμος στηρίζων τὴν ἰσχύν του ἐπὶ τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς χάριτος. Προσέτι ἐδιδάσκετο ἀλλαχοῦ ὁ μουόμενος, Αὐν ὅτι ὁ Χιράμ ἀλληγορικῶς παριστᾷ τὴν πρώτην ὕλην τοῦ μεγάλου ἐρμειακοῦ ἔργου, ἣτις μόνον μετὰ κάθαρσιν δύναται ἐκ τῆς τέφρας ν' ἀναπαραχθῆ. Βον ὅτι τὸ κάλυμμα τῶν ὀφθαλμῶν ὑπομιμνήσκει ὅτι εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὰ σκότη καὶ Γον ὅτι αἱ λέξεις ἰσχύς ἢ ἐπὶ τοῦ φλογοβόλου ἀστέρος, σοφία ἢ ἐπὶ τῆς Σελήνης καὶ Κάλλος ἢ ἐπὶ τοῦ Ἡλίου ἦσαν ἀλληγορικαὶ ἀπεικονίσεις τῆς μελαίνης, λευκῆς καὶ ἐρυθρᾶς ὕλης τῶν ἀλχημιστικῶν κύκλων. Βραδύτερον ὁ Pernety προσέθηκε καὶ 7ον φιλοσοφικὸν βαθμὸν τὸν τοῦ Ἰππότου τοῦ Ἡλίου.

Ἡ μήτηρ Στοᾶ τοῦ Σκωτικοῦ δόγματος τῆς Γαλλίας, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐνθέρμου ὀπαδοῦ τοῦ Pernety ἀδ. Boileau εἰσήγαγε καὶ τὸ σύστημα τοῦτο τῶν ἀσκούντων τὴν ἀρετὴν μέτινας τροποποιήσεις ὧν σημαντικώτερα εἶναι ἡ παροχὴ τῶν αὐτῶν διδασκαλιῶν τοῦ Pernety εἰς 12 φιλοσοφικοὺς βαθμοὺς. Α', Β', καὶ Γ' εἰς τὸν τοῦ Ἰππότου τοῦ Μέλανος Ἀετοῦ, Δ' εἰς τὸν τοῦ Ἰππότου τοῦ Φοίνικος, Ε' εἰς τὸν τοῦ Ἰππότου τοῦ Ἡλίου, Στ' εἰς τὸν τοῦ Ἰππότου τῆς Ἰριδος Ζ' εἰς τὸν τοῦ ἀληθοῦς τέκτονος, Η' εἰς τὸν τοῦ Ἰππότου τῶν Ἀργοναυτῶν Θ' εἰς τὸν τοῦ Ἰππότου τοῦ χρυσοῦ δέρατος Ι εἰς τὸν τοῦ Μεγάλου Ἐπιθεωρητοῦ, τελείου μεμνημένου, ΙΑ εἰς τὸν τοῦ Μεγάλου Ἐπιθεωρητοῦ, μεγάλου Σκότου καὶ ΙΒ εἰς τὸν τοῦ ὑπερτάτου διδασκάλου τοῦ Φωτεινοῦ Δακτυλίου.

Ἰον. Τὸ σύστημα τῆς Μεγάλης Στοᾶς τῆς Γερμανίας τὸ εἰσαχθὲν ἐκ Σουηδίας τῷ 1770 ὑπὸ τοῦ Zinnerdorf περιλαμβάνον ἑννέα βαθμοὺς, τοὺς τρεῖς συμβολικοὺς, τοὺς δύο σκωτικοὺς, τοὺς τέσσαρας περιστυλιακοὺς καὶ τὸν ἐπίτιμον βαθμὸν τοῦ ἀδελφοῦ μετὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Βον. Τὸ κατὰ τὸ 1798 ἰδρυθὲν ὑπὸ τῆς Μεγάλης Στοᾶς τῆς Πρωσσίας ἢ Φιλία καὶ περιλαμβάνον ἑννέα βαθμίδας διδασκαλίας. Τὸ σύστημα τοῦτο διαιρεῖται εἰς δύο Κολλεγεῖα· τὸ ἀνώτατον διδακτικὸν ἢ τῆς ἐσωτάτης Ἀνατολῆς καὶ τὸ ἀνώτατον διοικητικόν.

Γον. Τὸ τῶν Μαρτινιστῶν ἰδρυθὲν τῷ 1780 ὑπὸ τοῦ κόμητος St Martin καὶ περιλαμβάνον 7 βαθμοὺς (τοὺς τρεῖς συμβολικοὺς, τὸν τοῦ τελείου Διδασκάλου, τὸν τοῦ ἐκλεκτοῦ Διδασκάλου, τὸν τοῦ Σκότου καὶ τὸν τοῦ Σοφωτάτου). Τὸ δόγμα τοῦτο ἔχει ἔδραν τοὺς Παρισίους, ἀλλ' εἶναι διαδεδομένον ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ.

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓ. ΥΠ. ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ**

*Γενομένη εἰς τὰ θερινὰ συμπόσια τῶν Στοῶν «Σκενδέρμπεη»
«Πυθαγόρου» καὶ «Ἀναγεννήσεως» κατὰ τὴν τελευταίαν
Συνεδρίαν τῶν*

Καθιερώσας τὸ σύστημα τῆς καὶ ἐν ἄλλοις ἐργαστηρίοις ἐπαναλήψως ὁμιλίας ἀδελφοῦ θεωρηθείσης ἀξίας λόγου ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ Στοῆς ἵνα προκαλῶνται συζητήσεις κριτικά, ἀναιρετικά ἢ καὶ διαφωτιστικά τῶν ἀπαρεσκόντων, τὴν αὐτὴν τακτικὴν καὶ ἐκ τρίτου ἀκολουθῶ ἀπόψε ὡς πρὸς τὰς ἀγάπας. Τυχὼν τῆς τιμῆς νὰ κληθῶ ἐν τῇ Ἀγάπῃ τοῦ Σκεντέρμπεη καὶ τοῦ Πυθαγόρα ὁμίλησα περὶ τῆς σημασίας καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν συμποσίων, ἐπαναλαβὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀγάπῃ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ λεχθέντα καὶ συνεχίσας αὐτὰ δι' ἐπιγραφῶν νεωστὶ ἀνακαλυφθεισῶν αἴτινες ἐπιμαρτυροῦσι τὰς πρότερον ὑπ' ἐμοῦ ἀναπτυχθείσας θεωρίας. Τὴν ἐσπέραν δὲ ταύτην θὰ ἐπιρρώσω αὐτὰς διὰ πικραιτάτων ἱστορικῶν γεγονότων.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἀναγέννησις εἶναι θυγάτηρ τῆς [.] τοῦ Γεωργίου Καστριώτου, θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε, ἀδ. Σεδ., νὰ ἐπαναλάβω ὅτι εἶπον περὶ αὐτῆς, περὶ κλίτων τοῦ κυρίου θέματος τῆς ἐσπέρας ταύτης. Ὡς γνωστὸν Ὑμῖν, μετὰ τὸν ὑπὸ τὴν κρατικὴν σφύραν Σας, ἀδ. Σεδ., ἀποικισμὸν τῶν πλείστων ἐπιλέκτων τοῦ Σκεντέρμπεη, ἡ Στοὰ αὕτη ὑπέστη μέγαν κλονισμὸν, αἰε στερηθεῖσα τῆς Ὑμετέρας σοφῆς καὶ δεξιᾶς πηδαλιουχίας καὶ σύναμα ἀπολέσασα τὸν ἡμερήσιον ἄμνητον τῶν διαλέξεων καὶ συζητήσεων τῆς τεκτονικῆς συγκομιδῆς τοιούτων τέκνων τῆς χήρας. Διὸ νομίζω ὅτι χρεωστῶ νὰ ἐπανιστορήσω τὰ τῆς ἀφετηρίας τῆς μητρὸς Σας Στοῆς.

Ἡ Στοὰ Σκεντέρμπεη σημειοῖ ἱστορικὸν σταθμὸν τοῦ Τεκτονισμοῦ αἰε ἐπενεγκόντα πολὺ εὐχάριστα ἐθνικὰ ἀποτελέσματα. Δυστυχῶς ὅμως ὁ ἰδρῶσας αὐτὴν Μάρκος Μπότσαρης, ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Π. Ν. ἀπόγονος τοῦ μεγάλου ἡρώος μας, ἀπέθανε προῶρως καὶ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπολάβῃ τῶν κόπων, οὓς κατέβαλε πρὸς σύστασιν τῆς Στοῆς ταύτης. Ἐδόθη δὲ ὑπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα Σκεντέρμπεης διὰ λόγους ἐθνικοὺς διότι ὁ τελευταῖος Ἕλλην ἡγεμὼν Γεώργ. Καστριώτης οὕτως ἀπεκαλεῖτο ἐκ θαυμασμοῦ διὰ τὰς ἡρωϊκὰς του πράξεις ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ Ἀλβανῶν.

Τὴν μεταστάντα διεδέχθησαν Σεβάσμιοι ἀντάξιοι οἱοὶ ὁ Κωνσταντῖνος Ἀγγελόπουλος, Σπύρος Βελῆς, Ν. Νῶς καὶ ἄλλοι. Ὁ σημερινὸς ὅμως ἐνδ.: ἄδελφός Πάνος Χιτσηπάνος, ἂν δὲν ὑπερηκόντισε τούτους, ἐπέτυχε τοῦλάχιστον νὰ συγκεντρώσῃ ἐπιλέκτους ἀδελφοὺς καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ αὐτοῖς τοιοῦτον πρὸς τὸ τάγμα μας ζῆλον ὥστε νὰ διακρίνηται ἐν τοῖς πρώτοις τεκτονικοῖς ἐργαστηρίοις.

Νῦν ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὁμιλήσω περὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀγάπης.

Ὡς ἡ λέξις φιλοξενία κατὰ τὸν μέγαν Βυζαντιολόγον Heisenberg οὐδαμοῦ γλώσσης ἀπαντᾷ ἐν οἷα ἱερᾷ σημασίᾳ ποιεῖται χρῆσιν αὐτῆς ἢ Ἑλληνική, τοιοῦτότρόπως καὶ ἡ λέξις ἀγάπη οὐδαμοῦ ἔχει τὴν ὑψίστην σημασίαν ἢ χρῆται ὁ παγκόσμιος Τεκτονισμός.

Καθὼς δὲ ὁ Ὅμηρος μεταχειρίζεται τὰ ξένια πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν κατεχόντων τὰ σωτήρια ταῦτα περιάπτει, οὕτω καὶ ὁ Τεκτονισμὸς κέκτηται τὰ σημεῖα καὶ τὰ σύμβολα καὶ τὰ ἔτι σημαντικώτερα τούτων γνωρίσματα τῆς ἀγάπης ἐν ἣ συγκρῶνται Ἰουδαίοις Σαμαρεῖται καὶ παντοδαποὶ Τέκτονες.

Αἱ ἀγάπαι δὲν εἶναι μόνον τῆς Ἐκκλησίας κληροδοτήματα, ἀλλ' ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας καὶ τὰ μυστήρια αὐτῶν· διότι ταῦτα παρέλαθεν ὁ Χριστιανισμὸς ὡς φυλακτὰ συντελεστικὰ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν προστασίαν τῶν πιστῶν ὁπαδῶν του. Αἱ ἀγάπαι ἀπεικονίζουσι τὸ ἀλληλένδετον τοῦ μικροκόσμου πρὸς τὸν μακρόκοσμον, τουτέστι τὸ ἐνιαῖον σήνωμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ διότι ἢ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη εἶναι ἢ λατρεία πρὸς τὸν Μ.:Α.:Τ.:Σ.:. Αἱ τεκτονικαὶ ἀγάπαι συγκρῶνται τὰ δύο αὐτὰ ἔντα καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἄλυσιν ἣν σχηματίζει ἕκαστος τέκτων ὡς κρίκος τῆς συνολικῆς παγκοσμίου ἀλύσεως ἣν παρουσιάζει ἡμῖν ὁ Μ.:Α.: ὃν ὀφείλομεν νὰ λατρεύωμεν. Ὑπὸ τὴν σκέπην δ' αὐτοῦ ἄς ἀγαπῶμεν ἀλλήλους δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς μας συγκωροῦντες τὰ παραπτώματα δι' ὧν ὁ εἰς παρεπίκρανον ἢ ἠδίκησε τὸν ἄλλον.

Ἀνακαλυφθεισῶν ὅμως ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικῆς Γαλλικῆς Σχολῆς κατὰ τὰς ἐν Πανακμάρχ ἐνεργηθείσας ὑπ' αὐτῆς ἀνασκαφάς, νέων ἐπιγραφῶν τὰ ἐν τῷ Σιεντέρμπει ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα ἐπιμαρτυροῦνται.

Ἐθεώρησα πρέπον νὰ συνεχίσω τὴν περὶ ἀγάπης ὁμιλίαν μου ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ Πυθαγόρου τελεσθέντι ἐν τῇ Αἴγλῃ τοῦ Ζαππείου ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν κατὰ τὸ θέρος, ἀρυσθεὶς φῶτα ἐκ τοῦ διανεμηθέντος ἐσχάτως τεύχους τῆς École Franc. d' Athènes Bull. de Corresp. Hellénique 1927 p. 124.

Κατὰ τὰς ἐν Πανακμάρχ τῆς Καρίας εὑρεθείσας ἐπιγραφὰς τρεῖς

μεγάλοι πανηγύρεις ἐτελοῦντο ἐκεῖ πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν.

Τὰ Παναμάρεια, τὰ Κομμύρεια καὶ τὰ Ἑραῖα.

Ὡς ὁ κ. Hatzfeld ἰσχυρίζεται, ἡ ἑορτὴ αὕτη τῆς Μακεδονικῆς Στρατονικείας ἐτελεῖτο καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Καρίας ὅπου ἐλατρεύετο ὁ Ζεὺς Πανάμαρος Πανημέριος καὶ Πανήμερος.

Κατὰ τὰ Παναμάρεια μυστήρια ὁ ἐστιάτωρ ἱερεὺς ὅστις ὑποκαθιστᾷ αὐτὸν τὸν θεὸν διὰ κηρυγμάτων (τουτέστι προκηρύξεων) καὶ διὰ προγραμμάτων (τουτέστι τοιχοκολλήσεων) καλεῖ τοὺς πιστοὺς ὡς αἱ ἐν Παναμάρα ἐπιγραφὰὶ ἀναγράφουσι.

«Καλῶ πρὸς τὸν θεὸν Ὑμᾶς καὶ παρακαλῶ τῆς παρ' αὐτῷ μετέχειν εὐφροσύνης». Κατωτέρω δὲ ἡ πρόσκλησις ἀναφέρει· ὁ Θεὸς ὑμᾶς ἐπὶ τὴν ἱεράν ἐστίασιν καλεῖ καὶ πρέπει τὸν ἱερέα καλεῖν πρὸς τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ.

Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω φράσεις ἐμφαίνουσι ὑπὸ τὰς γραμμάς ὅτι ὁ κληρὸς ἢ ἡ ἐκκλησία ἐτέλει ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς πολιτείας καὶ ἡ Παναμάρα προσεκάλει τὰς ἄλλας γείτονας πόλεις τῆς Καρίας διὰ τοῦ ἀρχιερέως ἵνα μὴ προσαρμόσῃ εἰς τὴν φιλοτιμίαν τῶν γειτονικῶν χωρῶν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ δημοσπονδία τῶν Παναμαρέων ἐν τινι τῶν ἐπιγραφῶν, ἐπικινεῖ ἕνα τῶν ἱερέων «ὅστις ἐπελθὼν ἐπὶ τινος δήμου ἔπεισε καὶ ἐκείνους συνθύειν». Πάντα δὲ ταῦτα ἀποδεικνύουσι ὅτι ἡ Παναμάρα ἐχρησίμευε μὲν ὡς πρωτεύουσα, ἀλλὰ δὲν ἐλέγετο πρωτεύουσα. Διὰ τοῦτο ὁ ἐστιάτωρ καλεῖ τοὺς πολίτας νὰ παρακαθήσωσιν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ θεοῦ ἐν ἰσοτιμίᾳ, καθόσον εἰς τὰ Κομμύρεια καὶ τὰ Ἑραῖα μετεῖχον τῆς εὐωχίας καὶ τῶν μυστηρίων ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, ἡμεδαποὶ καὶ ἀλλοδαποί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀλλ' ἕκαστον φῶλον ἰδιαιτέρως. Ἐννοεῖται οἷκοθεν ὅτι τὸ φαγοπότιον ἦτο ἀφθονόν· διότι ὁ κύριος σκοπὸς τῶν συμποσίων ἦτο ἡ ἐπίδειξις τοῦ πλοῦτου τοῦ ἱεροῦ καὶ ἡ δι' αὐτοῦ προσηλύτισις τῶν ἐνδεῶν ἀτόμων ἢ τῶν ἀσθενῶν πόλεων. Ἡ δὲ λεγομένη ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς Φιλανθρωπία ἐσήμκινε τὴν ἐκ τῆς βαρβαρότητος ἀνύψωσιν τοῦ νεοφύτου εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν μετάστασιν τῆς αἰωνίας μακαριότητος.

Τὰ προμνημονευθέντα τεκμηριοῦσι ὅτι ὁ τεκτονισμὸς, ἐρειδόμενος εἰς τὰς ἱερὰς πηραδόσεις τῶν πρωτογόνων πατέρων μας, τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων, παρέδωκε ταύτας τῷ χριστιανισμῷ καὶ οὗτος καθιέρωσε τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀγάπας αἵτινες ἦσαν λευκαὶ ἑορταὶ ἐν αἷς ἐπετρέπετο εἰς τὸ ὄρατον φῶλον νὰ συγκρούη μετὰ τοῦ ἀσχήμου τὸ ποτήριον εἰς δόξαν τοῦ Μ.·Α.· Τ.·Σ.· καὶ νὰ συντελῇ πρὸς ἠθικὴν βελτίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Εὐχηθῶμεν ὅπως καὶ τοῦτο καθιερωθῆ παρ' ἡμῖν ἐν ἀδελφικῇ ἀγνότητι καὶ συμπνοῇ.

Ἦδη προβαίνω εἰς τελικὰ συμπεράσματα.

Ἡ χριστιανικὴ τέχνη ἀναφαίνεται τὸ πρῶτον ἐν ταῖς Κατακόμβαις. Αὗται δὲ ἦσαν ἐν τῇ ὑπογείῳ Ρώμῃ οἰκητήρια, εὐκτήρια καὶ κοιμητήρια τῶν πρώτων χριστιανῶν, οἵτινες ἐξηφανίζοντο ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ἵνα διασωθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀπηνῆ καταδίωξιν τῶν εἰδωλολατρῶν καθόσον οἱ Ρωμαῖοι κίτοι πρὸς πάντας τοὺς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν κύπτοντας λαοὺς ἀνεξίθρησκοι, ἐν τούτοις ὡς πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ἀνεδείχθησαν ἀπεχθεῖς τύραννοι καὶ ὑπέδαλον εἰς μαρτύρια καὶ σταυρώσεις πάντα μὴ ἀπκρνούμενον τὰ εἰρηνικὰ καὶ φιλάνθρωπα δόγματα τοῦ Ναζωραίου. Εἶναι δὲ περιεργον ὅτι οἱ Ρωμαῖοι ἐνῶ διὰ πολιτικούς λόγους καθιέρουν ἐν τῷ Πανθέῳ τῶν θεοῦς ὑποδούλων εἰς αὐτοὺς λαῶν, ἐξόντωνον ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδία διότι ἠσπάσθησαν τὸν χριστιανισμόν. Φάνεται ὅτι ἐθεώρησαν τοὺς χριστιανοὺς τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων ὡς ὑπονομεύοντας τὴν Ρωμαϊκὴν Κοσμοκρατορίαν καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τοὺς ἔρριπτον ὡς βορὰν τῶν ἐν τοῖς ἵπποδρόμοις ἀγρίων θηρίων.

Αἱ κατακόμβαι ἦσαν μικραὶ καὶ στεναὶ ὑπόγειοι δίοδοι, ἔχουσαι ἐκατέρωθεν τῆς δίοδου λελαξευμένους ἐπὶ τῶν τοίχων τάφους οἰκογενειακοὺς καὶ κοινοὺς. Ἐφ' ἐκάστης παρεΐας τῶν τοίχων καὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ τάφου εἶναι κεχαρραγμένα τὰ πρῶτα σύμβολα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, πλεῖστα κοσμήματα ἀρχαῖα καὶ σύγχρονα, διάφοροι παραστάσεις τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, ἐπιγραφαί, προσωπογραφαὶ τῶν ἐπιφανῶν νεκρῶν τῶν ὁποίων σώζονται πολλαὶ μαρμάρινα σαρκοφάγοι. Ἐν ταῖς πολυρόφοις ταύταις κατακόμβαις ἐτελοῦντο κατὰ τὰ διάφορα στρώματα τῆς ἐπιφανείας τῶν ὀρόφων αἱ ἀγάπαι αἵτινες ἦσαν ἀπομεινάρια τῶν Ἐλευσινείων μυστηρίων. Οἱ καθαρμοὶ τῶν μουσμένων εἰς αὐτὰ ἐγίνοντο εἰς τοὺς Ρειτούς, ὅπου ἡ λίμνη τοῦ Κουμουνδούρου, ἐξ οὗ καὶ ἄλαδε μύσαι. Ἄλλ' οἱ πιστοὶ λάτρεις τῆς θρησκείας ἐτοποθετοῦντο εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Κηφισσοῦ παρὰ τὸν Ἅγιον Σάβδαν καὶ ἐξεφώνουν τὰ ἐξ ἀμάξης κατὰ τῶν μεταβαινόντων εἰς Ἐλευσίνα ἵνα μετάσχῃσι τῶν μυστηρίων. Διὸ αὐτοὶ μὲν ἐλέγοντο γεφυρατοὶ, αἱ δὲ ἐκσπώμεναι ὕδρεις γεφυρισμοί.

Ἐν Ἀθήναις ὅμως συνέβαινε τὸ ἐναντίον τῶν ἐν Ρώμῃ. Οἱ μουσμένοι ἐτέλουν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ἀρχόντων, διότι ἡ πομπὴ τῶν Ἐλευσινείων καὶ ἡ ἐφ' ἀμάξης περιφορὰ τοῦ εἰδώλου τοῦ Βάκχου ἦτο αὐτόχρημα ἀνατροπὴ τῆς κρατούσης θρησκείας, τελουμένη ἐτησίως

κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος, κατὰ τριετίαν δὲ καὶ πενταετίαν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου. Ἡ πομπή δὲ αὕτη ἔδαινε βραδέως, διότι ἀνὰ πᾶν βῆμα ἔτελεῖτο θυσία εἰς τοὺς καθ' ὁδὸν ἑκασταχοῦ ἥρωας καὶ θεοὺς μέχρις οὗ τὸ μεσονύκτιον ἀφικνοῦντο εἰς τὸ ἱερόν.

Κατὰ μοιραίαν δὲ σύμπτωσιν οἱ Ἑρμοκοπίδαι παροῖνοι ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀλκιδιάδου κατέρριψαν τὰς κεφαλὰς τῶν ἐνοδίων Ἑρμῶν καὶ ἀπεκάλυψαν τὸ μυστήριον τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ τῆς ἐν τῇ Παραδείσῳ μακαριότητος τῶν ἐκλεκτῶν.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ πράξις αὕτη ἐθεωρήθη ἀνέμερος καὶ ὁ Ἀλκιδιάδης μετεκλήθη ἐκ Σικελίας ἵνα δικασθῆ, καθ' ἣν στιγμήν ἡ παρουσία του θὰ ἔσωζε τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔδυσεν ὁ φωτοδόλος ἑλληνικὸς ἀστὴρ.

Νῦν ἀδ.·. Σεβ.·. ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐγείρω τὸ κύπελλον προπίνιον ὑπὲρ τῶν Ὀμοσπονδῶν Ὑπ.·. Συμβ.·. καὶ ὑπὲρ Σύμπαντος τοῦ ἀνὰ τὰ δύο ἡμισφαίρια τεκτονισμοῦ.

Ὡσαύτως ὑψῶ τὸ ποτήριον προπίνων ὑπὲρ τῆς ἀνὰ τὰς ἑλλήν. χώρας Μ.·. Ἀν.·., ὑπὲρ τοῦ πανσ.·. Μ.·. Δ.·. Μιλτιάδου Πουρή, τοῦ ἀγλαΐσματος τῶν 2 ἑλλήν. τεκτ. δυνάμεων καὶ τέλος εὐχηθῶμεν πολλὰ τὰ ἔτη εἰς τὸν Σεβάσμιόν μας καὶ τὴν Σεδαστὴν οἰκογένειάν του.

ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΣΤΑΪΝΕΡ

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΩΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ
DAS CHRISTENTUM ALS MYSTISCHE THATSACHE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XII

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΟΦΙΑ

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ βλέπομεν ἀναφαινόμενα ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου φιλοσοφικὰ συστήματα περὶ σύμπαντος, τὰ ὁποῖα φαίνονται μὲν ὡς συνέχισις τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ δύνανται ἐν ταῦτῳ νὰ νοηθοῦν καὶ ὡς πνευματοποιήσις τῆς σοφίας τῶν Μυστηρίων.

Ἔλα τὰ συστήματα αὐτὰ τὴν ἀρχὴν λαμβάνουν ἀπὸ τὸν Ἀλεξανδρινὸν φιλόσοφον Φίλωνα.

Ἡ πορεία, ἣ ὁποία ὀφείλει νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸ θεῖον συγκεντροῦται, κατ' αὐτόν, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ ναός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ Φίλων ζητεῖ τὴν μύησίν του, εἶναι ὁλόκληρος ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἡ μύησις δὲ αὕτη συνίσταται ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς ἐσωτερικῆς του ζωῆς. Τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα διεδραματίζοντο ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν ναῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀφιερωμένοι εἰς τὰ Μυστήρια, ἀντικαθίστανται ἐνταῦθα ἀπὸ τελετουργίας καθαρῶς πνευματικῆς.

Κατὰ τὸν Φίλωνα, ἡ ἐνατένισις τοῦ κόσμου διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ ἡ διὰ τοῦ ὀρθολογισμοῦ προσκτωμένη λογικὴ γνῶσις δὲν ὀδηγοῦν πρὸς τὸ θεῖον. Αἱ αἰσθήσεις μᾶς θέτουν εἰς ἐπικοινωνίαν, μόνον πρὸς τὸν φθαρτὸν κόσμον. Ἡ ψυχὴ ὅμως ἔχει ἐν μέσον νὰ ἐξυψωθῇ ὑπεράνω τῶν περιορισμένων αὐτῶν δρόμων. Πρέπει νὰ ἐξέλθῃ ἐξ ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἀποκαλεῖ τὸ σύνηθές της «ἐγώ». Πρέπει νὰ ἐκφύγῃ τοῦ ἐγὼ της αὐτοῦ. Τότε εἰσέρχεται εἰς μίαν κατάστασιν πνευματικῆς ἐκστάσεως, εἰς εἶδος τι φωτισμοῦ, ὅπου παύει πλέον νὰ γνωρίζῃ, νὰ σκέπτεται καὶ ν' ἀναγνωρίζῃ ὑπὸ τὴν συνήθη τῶν λέξεων τούτων ἔννοιαν, καθότι ἔχει συνταυτισθῆ μετὰ τοῦ θεοῦ. Ἔχουν ἀλληλοσυγχωνευθῆ. Τὸ θεῖον γίνεται ἀντιληπτὸν ὡς ὄντοτης θεία καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἀνακοινώσωμεν οὔτε μὲ τύπους-σκέψεις, οὔτε μὲ ἀφηρημένας ἰδέας.

Πρέπει να συμβιώσωμεν μετ' αὐτοῦ, ἐκεῖνος δὲ ἀκριβῶς, ὁ ὁποῖος συνεβίωσε γνωρίζει, ὅτι δὲν δύναται νὰ τὸ ἀνακοινώσῃ εἰς οὐδένα καθότι ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ ἐξιχθῇ τις μέχρις αὐτοῦ εἶναι νὰ συμβιώσῃ. Ὁ πραγματικὸς κόσμος εἶναι ἀπλῆ εἰκὼν, ἀντίγραφον τοῦ ὄντος τούτου, τὸ ὁποῖον ἐκδηλοῦται εἰς τὰ μυχιάτατα τῆς ψυχῆς, ὡς ἡ ζωὴ τῆς ζωῆς. Τὸ ὄρατὸν σύμπαν ἐξεπορεύθη ἐκ τοῦ ἀοράτου καὶ ὑπὸ τῆς διανοίας ἀσυλλήπτου Θεοῦ. Ἡ πλήρης σοφίας ἀρμονία τοῦ ὄρατοῦ κόσμου, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκεινται τὰ φαινόμενα τῶν αἰσθήσεων, εἶναι ἄμεσος ἀνταύγεια τῆς θεότητος ταύτης. Εἶναι τὸ διακεχυμένον ἀνὰ τὸν κόσμον θεῖον πνεῦμα, ὁ παγκόσμιος νοῦς, ὁ Λόγος, ὁ Βλαστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ὁ Λόγος εἶναι ὁ σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ κόσμου τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ ἀσυλλήπτου ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας Θεοῦ. Διαπερόμενος ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς γνώσεως ἐνοῦται μετὰ τοῦ Λόγου· ὁ λόγος σωματοῦται ἐντός του. Ἡ πνευματοποιηθεῖσα προσωπικότης ἀποβαίνει φορεὺς τοῦ Λόγου. Ἐκ τῆς ἀνωθεν τοῦ λόγου εἶναι ὁ Θεός, κάτωθεν δὲ αὐτοῦ ὁ φθαρτὸς κόσμος. Ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νὰ ἀποβῇ ὁ κεντρικὸς κρῖκος τῆς ἀλύσσου, ἡ ὁποία ἐνώνει τὸν Θεὸν μὲ τὸν φθαρτὸν κόσμον. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ ὡς πνεῦμα εἰς τὰ μύχια τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ Παγκόσμιον Πνεῦμα. Αἱ ἰδέαι αὗται μᾶς ὑπενθυμίζουν τὴν Πυθαγόρειον θεωρίαν.

Ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον δέον ν' ἀναζητηθῇ ὁ πυρὴν τοῦ ὄντος, εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ, ἡ ὁποία ὅμως ἔχει συνείδησιν τῆς κοσμικῆς τῆς, ἀξίας. Ὁ Ἰερὸς Ἀγνοστίκος κατ' οὐσίαν ἐσκέπτετο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅταν ἔλεγε: «Βλέπομεν ὅλα τὰ δημιουργηθέντα πράγματα διότι ὑπάρχουν, ἀλλ' ὑπάρχουν διότι τὰ βλέπει ὁ Θεός». Ὁ Ἰερὸς Ἀγνοστίκος καθορίζει ἐπίσης, διότι προσθέτει: «Λόγω τοῦ ὅτι τὰ πράγματα ταῦτα ὑπάρχουν, τὰ βλέπομεν ἐκ τῶν ἔξω, καὶ ἐπειδὴ εἶναι τέλεια τὰ βλέπομεν ἐντὸς ἡμῶν τῶν ἰδίων».

Ἡ αὐτὴ θεμελιώδης ἰδέα σιγαντᾶται εἰς τὸν Πλάτωνα. Ὅπως ἐκεῖνος οὕτω καὶ ὁ Φίλων διαβλέπει εἰς τὰ πεπωμένα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ παγκοσμίου δράματος, τὴν ἀφύπνισιν τοῦ ὑπνώττοντος Θεοῦ, ὡς ἐξῆς δὲ περιγράφει τὰς ἐνδομύχους ἐνεργείας τῆς ψυχῆς. «Ἡ σοφία, ἡ ὁποία διαβιοῖ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου, βαδίζει εἰς τὰς ἀτραποὺς τοῦ Πατρὸς καὶ δημιουργεῖ νέας μορφὰς παρατηροῦσα τὰ Ἀρχέτυπα». Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δημιουργῇ εἰκόνας ἐντὸς ἑαυτοῦ, δὲν ἐκτελεῖ προσωπικὴν ἐργασίαν. Αἱ μορφαὶ αὗται ἀποτελοῦν μέρος τῆς αἰωνίας σοφίας, εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ κόσμου.

Τοῦτο συμπίπτει μὲ τὴν ἐρμηνείαν, τὴν ὁποίαν ἔδιδον εἰς τοὺς

λαϊκούς μύθους οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Αἰγυπτιακῶν καὶ Ἑλληνικῶν Μυστηρίων. Ὁ μύστης ἀναζητεῖ τὸν πυρῆνα ἀληθείας, ὁ ὁποῖος περιέχεται εἰς τοὺς μύθους. Ὅτι ὁ μύστης πράττει μὲ τοὺς μύθους τῶν Ἑθνικῶν, ὁ Φίλων το ἐφαρμόζει εἰς τὴν Γένεσιν τοῦ Μωϋσέως.

Αἱ ἀφηγήσεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι δι' αὐτὸν αἱ εἰκόνες τῶν ἐνδομύχων γεγονότων τῆς ψυχῆς. Ἡ Βίβλος διηγεῖται τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὴν ἀναγινώσκει ὡς ἀπλὴν περιγραφὴν ἐξωτερικῶν γεγονότων τὴν γνωρίζει μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ. Βεβαίως ἡ Βίβλος ἀναφέρει : « Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος » (Γενέσεως Α 1-2). Ἄλλ' ἡ ἀληθὴς ἔννοια, ἡ ἐσωτερικὴ σημασία τῶν λόγων αὐτῶν πρέπει νὰ προὔπαρξη ζῶσα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς. Πρέπει νὰ ἀνακαλύψῃ ἐντὸς τοῦ ἰδίου τῆς ἐαυτοῦ τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τότε ἐμφανίζεται ὡς ἡ « πρωταρχικὴ λαμπρότης, ἡ ὁποία ἐξακοντίζει ἀνὰ τὸν κόσμον τὰς ἀπειραρίθμους τῆς ἀκτῖνας, ἀντιληπτὰς οὐχὶ εἰς τὰς αἰσθήσεις, ἀλλ' εἰς τὴν σκέψιν ». Τοιοῦτοτρόπως ἐκφράζεται ὁ Φίλων. Εἰς τὸν *Τίμαιον*, τὸν διάλογον τοῦ Πλάτωνος περὶ τῆς *Ψυχῆς τοῦ Κόσμου* εὐρίσκονται φράσεις σχεδὸν πανομοιότυποι πρὸς τὰς φράσεις τῆς Βίβλου. « Ὅταν δὲ ὁ πατήρ, ὁ γεννήσας τὸ Πᾶν εἶδεν, ὅτι τὸ κινούμενον καὶ ἔμψυχον τοῦτο ὄν ἀπέβη ἡ εἰκὼν τῶν αἰωνίων Θεῶν ἡσθάνθη εὐχαρίστησιν (Τίμαιος 37 C). Εἰς τὴν Γένεσιν τοῦ Μωϋσέως (Α 31) ἀναγινώσκομεν « Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν ».

Διὰ τὸν Φίλωνα, ὅπως καὶ διὰ τὸν Πλάτωνα καὶ τὴν σοφίαν τῶν Μυστηρίων ἀναγνώρισις τοῦ θεοῦ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἀναβίωσιν τῆς γενέσεως τῆς δημιουργίας ἐντὸς τῆς ἰδίας ἐκάστου ψυχῆς.

Ἐκ τούτου ἡ ἱστορία τῆς δημιουργίας καὶ ἡ ἱστορία τῆς ψυχῆς συγχέονται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ὁ Φίλων εἶναι πεπεισμένος, ὅτι δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς δημιουργίας τοῦ Μωϋσέως διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία ἀναζητεῖ τὸν Θεόν τῆς. Ἐνεκα τούτου ἅπαν τὸ περιεχόμενον τῆς Βίβλου προσλαμβάνει βαθεῖαν συμβολικὴν σημασίαν, τῆς ὁποίας διερμηνεύτης εἶναι ὁ Φίλων. Οὗτος ἀναγινώσκει τὴν Βίβλον ὡσάν νὰ πρόκειται περὶ ἱστορίας τῆς ψυχῆς.

Εἶναι δυνατὸν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ Φίλων μεταχειριζόμενος τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς μελέτης τῆς Βίβλου συνεμερίζετο ἰδιάζον ἰδεῖν τῆς ἐποχῆς του, τὸ ὁποῖον προήρχετο ἐκ τῆς σοφίας τῶν Μυστηρίων.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἀπέδιδε τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἐρμηνείας τῶν Ἁγίων Γραφῶν εἰς τοὺς Θεραπευτάς. «Κατέχουν ἐπίσης, λέγει, ἔργα ἀρχαίων συγγραφέων, οἵτινες διηύθυνον ἄλλοτε τὴν σχολὴν των καὶ ἐκκληροδότησαν αὐτοῖς πλείστας ἐξηγήσεις χρησιμευούσας πρὸς ἐρμηνείαν τῶν ἀλληγορικῶν συγγραφῶν». Ἐκ τούτου ὠδηγήθη ὁ Φίλων εἰς τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν «ἀλληγορικῶν» ἀφηγήσεων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἄς φαντασθῶμεν εἰς τὴν ἠδύνατο νὰ ὠδηγήσῃ παρομοίᾳ ἐξηγήσεις Ἐναγινώσκων τὴν ἀφήγησιν τῆς Δημιουργίας ὁ οὕτω προπαρασκευασμένος ἀναγνώστης δὲν εὐρίσκει μόνον εἰς αὐτὴν τὴν ἐξιστόρησιν ἑνὸς γεγονότος ἐξωτερικοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνδείξιν τῶν ὁδῶν, τὰς ὁποίας ἀκολουθεῖ ἡ ψυχὴ διὰ νὰ ἐξέλθῃ μέρῳ τοῦ Θεοῦ. Ὅφείλει ὁθεν ἡ ψυχὴ—καὶ εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἔγκειται ὁ ἀγὼν τῆς διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς σοφίας—νὰ ἀναπαραγάγῃ ἐντὸς ἑαυτῆς ὡς ἐν Μικροκόσμῳ τὰς ὁδοὺς τοῦ Θεοῦ. Πρέπει νὰ ἐκτυλιχθῇ ἐντὸς ἐκάστης ψυχῆς τὸ δράμα τοῦ σύμπαντος. Ἡ ἐνδόμυχος ζωὴ τοῦ μυστικοῦ φιλοσόφου εἶναι *ἐκτέλεισις* τοῦ πρωτοτύπου, τὸ ὁποῖον μᾶς παρέχει ἡ ἀφήγησις τῆς Δημιουργίας. Ὁ Μωϋσῆς δὲν ἔγραψε ἀπλῶς διὰ νὰ διηγηθῇ ἱστορικὰ γεγονότα, ἀλλὰ διὰ νὰ ζωγραφίσῃ ὑπὸ τύπον εἰκόνων τὴν πορείαν, τὴν ὁποίαν ἡ ψυχὴ ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ, ἂν θέλῃ νὰ εὕρῃ τὸν Θεόν.

Εἰς τὸ κοσμολογικὸν ὄραμα τοῦ Φίλωνος ὅλη αὕτη ἡ ἐξέλιξις ἐγκλείεται εἰς τὰ μύχια τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Τὸ ὄραμα τοῦ Θεοῦ, ὁ Λόγος, ἀποβαίνει γεγονὸς τῶν ψυχῶν.

Ὁ Θεὸς ὠδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτας τῆς Αἰγύπτου εἰς τοὺς Ἁγίους τόπους. Τοὺς ἔκαμε νὰ διέλθουν διὰ μέσου πλήθους βασάνων καὶ στερησέων διὰ νὰ τοὺς χαρίσῃ κατόπιν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Εἰς τὸν Φίλωνα ὅλα τὰ γεγονότα αὐτὰ ἀποβαίνουν ἐνδόμυχος λιτανεία. Τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐνεσαρκώθη εἰς τὴν κοσμογονικὴν ἐξέλιξιν, καθίσταται ἐκ νέου πνεῦμα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ αὐτῇ ἡ Γνώσις ἦτο διὰ τὸν Φίλωνα καὶ τοὺς πρεσβεύοντας τὰς ἰδίας μὲ αὐτὸν ἰδέας γέννησις τοῦ Χριστοῦ ἐντὸς τοῦ πνευματικοῦ κόσμου. Ἡ Νεοπλατωνικὴ φιλοσοφία, ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη συγχρόνως μὲ τὸν Χριστιανισμόν, εἶναι μία ἀνάπτυξις τῶν σκέψεων τοῦ Φίλωνος. Εἰς τὸν Πλωτῖνον⁽¹⁾ ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς ἐν

(1) Νεοπλατωνικὸς φιλόσοφος, γόνος Ρωμαϊκῆς οἰκογενείας, ἐγκατεστημένος ἐν Αἰγύπτῳ, ὑπῆρξε μαθητὴς τῆς Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς καὶ ἐδίδαξεν ἐν Ρώμῃ. Βάσις τῆς φιλοσοφίας του εἶναι ἡ ἔνωσις τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἐκστάσεως καὶ τῆς ἐνατενίσεως (204-269 μ. Χ.)

σχέσει μὲ τὰ πειράματα τῆς πνευματικῆς του ζωῆς: «Συχνὰ ὅταν ἐξυπνῶ ἐκ τοῦ σωματικοῦ ὕπνου, ἀπομακρύνομαι τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, καὶ εἰσδύω ἐντὸς ἑαυτοῦ, ἀντικρύζω μίαν θαυμασίαν ὠραιότητα. Τότε εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἔλαβον συνείδησιν τοῦ ἀρίστου μέρους τοῦ ἑαυτοῦ μου. Ἀναζωπυρῶ τὴν ἀληθινὴν μου ζωὴν, ἐνοῦμαι μὲ τὸ Θεῖον ῥιζοῦμαι ἐντὸς αὐτοῦ. Ἀποκτῶ τὴν δύναμιν νὰ μεταφέρω ἑμαυτὸν πέραν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνωτέρου κόσμου. Ὅταν ἐκ τῆς ἀναπαύσεως αὐτῆς ἐντὸς τοῦ Θεοῦ, ἐκ τῆς ἐνατενίσεως τοῦ Πνεύματος, ἐπανερχομαι εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν σκέψεων, διερωτῶμαι, πῶς συμβαίνει ὥστε τώρα νὰ κατέρχομαι ἐκ νέου καὶ πῶς γενικῶς συμβαίνει νὰ ἔχη εἰσέλθῃ ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸ σῶμα, ἀφοῦ ἔξ αὐτῆς ταύτης τῆς οὐσίας της εἶναι τοιαύτη, ὁποῖαν πρὸ μικροῦ τὴν εἶδον. Ποῖος λοιπόν, διερωτῶμαι, εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον αἱ ψυχαὶ ἐγκαταλείπουν τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ λησιμονοῦν, ἐνῶ προέρχονται ἀπὸ τὸ ὑπερέραν καὶ εἰς αὐτὸ ἀνήκουν, ἐκ τῆς πτώσεως δὲ αὐτῆς, δὲν γνωρίζουν πλέον τίποτε, οὔτε περὶ Θεοῦ, οὔτε περὶ ἑαυτῶν; Τὸ κακὸν ἤρχισε δι' αὐτὰς μὲ τὸ θράσος, τὴν ἀνάγκην τοῦ γίνεσθαι, αὐτὴν ταύτην τὴν λήθην τῆς οὐσίας των καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μὴ ἀνήκουν παρὰ εἰς ἑαυτάς. Ἐσθάνθησαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ δοξασθοῦν καὶ ἐκυλίσθησαν ἐντὸς τῆς ἐπιθυμίας των. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπροχώρησαν εἰς τὸν κακὸν δρόμον καὶ κατήντησαν εἰς τὴν τελείαν κατάπτωσιν. Ἐκ τούτου ἀπώλεσαν τὴν συνείδησιν τῆς ἐκ τοῦ ὑπερέραν καταγωγῆς των, ὅπως τὰ τέκνα τὰ ὁποῖα προῶρος ἀποχωρισθέντα τῶν γονέων των καὶ ἀνατραφέντα εἰς τὴν ξένην χώραν δὲν γνωρίζουν πλέον τίνα εἶναι καὶ τίνας εἶναι οἱ γονεῖς των».

Ὁ Πλωτῖνος ὡς ἔξῃς περιγράφει τὸν τρόπον τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀκολουθῇ ἡ ψυχὴ: «Νὰ ἐπιτύχη, ὅπως βασιλεύῃ ἡ γαλήνη εἰς τὴν σωματικὴν ζωὴν καὶ τὸν τάραχον τῶν παθῶν νὰ ἐμβλέπη τὴν γαλήνην, εἰς πᾶν ὅ,τι τὴν περιστοιχίζει: Εἰς τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, τὸν ἀέρα καὶ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, ὡσὰν ὅλα αὐτὰ νὰ ἦσαν ἀκίνητα. Νὰ ἐθισθῇ εἰς τὸ νὰ παρατηρῇ τὸ πῶς ἡ ψυχὴ διαχέεται καὶ εἰσορμᾷ, δι' εἰσορῆς τρόπον τινὰ ἐκ τῶν ἕξωθεν, ἐντὸς τοῦ ἐν ἀναπαύσει Κόσμου, πῶς ἐφορμᾷ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔξ ὅλων τῶν μερῶν καὶ ἀκτινοβολεῖ ἐντὸς αὐτοῦ. Ὅπως αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου φωτίζουν ἐν σκοτεινὸν νέφος καὶ τὸ κάμνουν ν' ἀκτινοβολῇ ὡς ὁ χρυσός, οὕτω καὶ ἡ Ψυχὴ, ὅταν εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον περιβάλλει ὁ οὐρανός, τοῦ μεταδίδει τὴν ζωὴν καὶ τὴν Ἀθανασίαν».

Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι τὸ δράμα αὐτὸ τοῦ σύμπαντος παρου-

σιάζει βαθείαν ἀναλογίαν πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Εἶναι ἓν εἶδος Χριστιανισμοῦ πνευματικοῦ μὲ βαθείαν ἐσωτερικὴν ἔννοιαν. Οἱ ὄπαδοι τῆς κοινότητος τοῦ Ἰησοῦ λέγουν: «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν» (Ἐπιστ. Ἰωάννου Α. 1. 3.) Θὰ ἠδυνάμεθα ὁμοίως νὰ εἴπωμεν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ Νεοπλατωνισμοῦ: Ὅτι ἐξ ἀρχῆς συνέβη, ὅτι δὲν δυνάμεθα οὔτε νὰ ἀκούσωμεν οὔτε νὰ ἴδωμεν, πρέπει νὰ τὸ ζήσωμεν πνευματικῶς ὡς **τὸν λόγον τῆς ζωῆς**.

Οὕτω ἡ ἀρχαία περὶ σύμπαντος ἀντίληψις ἀναπτύσσεται καὶ διχάζεται εἰς δύο κλάδους. Ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ Νεοπλατωνισμοῦ καὶ τῶν ἀναλόγων πρὸς αὐτὸν συστημάτων καταλήγει εἰς μίαν περὶ Χριστοῦ ἰδέαν χαρακτηῖρος καθαρῶς πνευματικοῦ, καθ' ἣν οὗτος θεωρεῖται ὡς παγκόσμιος λόγος. Ἀφ' ἑτέρου καταλήγει εἰς μίαν συγχώνευσιν τῆς ἰδέας ταύτης περὶ Χριστοῦ μὲ φαινόμενον ἱστορικόν, ὁποῖον ἦτο ἡ προσωπικότης τοῦ Ἰησοῦ.

Δυνάμεθα νὰ ἀποκαλέσωμεν τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην ὡς τὴν μέσσην ὁδὸν μεταξὺ τῶν δύο τούτων περὶ τοῦ σύμπαντος ἀντίληψιν. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» Ὁ Ἰωάννης συμμερίζεται τὴν ἰδέαν ταύτην τῶν Νεοπλατωνικῶν. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο», εἰς τοῦτο καταλήγει ὁ Ἰωάννης καὶ μετ' αὐτοῦ σύμπασα ἡ Χριστιανικὴ κοινότης. Ἡ ἐσωτερικὴ ἔννοια τοῦ τρόπου, ὅστις δεικνύει, πῶς μόνος ὁ Λόγος ἦτο δυνατόν νὰ ἐνσαρκωθῇ, συναντᾶται εἰς ὅλας τὰς ἀρχαίας κοσμογονίας. Ὁ Πλάτων, ἐξετάζων τὴν δημιουργίαν τοῦ Μακροκόσμου εἶπεν: Ὁ Λογισμὸς τοῦ αἰωνίως ὑπάρχοντος θεοῦ θέσας τὴν ψυχὴν εἰς τὸ μέσον (τοῦ σώματος τοῦ κόσμου) τὴν ἐξέτεινε πανταχοῦ, προσέτι δὲ δι' αὐτῆς περιεκάλυπεν ἕξωθεν τὸ σῶμα τοῦ κόσμου... (Πλατ. Τίμαιος 34, Β). Ἡ ψυχὴ αὕτη τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Λόγος. Ἐὰν ὁ Λόγος πρόκειται νὰ ἐνσαρκωθῇ πρέπει νὰ ἀναπαραστήσῃ ἐν τῇ σαρκικῇ ζωῇ πᾶσαν τὴν πορείαν, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ἡ γένεσις τοῦ Κόσμου. Πρέπει νὰ σταυρωθῇ καὶ νὰ ἀναστῇ. Ἡ θεμελιώδης αὕτη ἰδέα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀνευρίσκειται εἰς ὅλας τὰς ἀρχαίας κοσμογονίας ὡς ἀντίληψις περὶ τοῦ πνεύματος. Ἡ ἀντίληψις αὕτη καθίσταται διὰ τὸν μύστην προσωπικὴ πειραματικὴ ἀπόδειξις διὰ τῆς «μυήσεως». Ὁ ἐνανθρωπισθεὶς Λόγος ὄφειλε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν θάνατον αὐτὸν καὶ τὴν ἀνάστασιν ὡς γεγονὸς ὑλικὸν ἐνέχον τὴν ἀξίαν παραδείγματος διὰ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις αὕτη, ἡ

ὅποια διὰ τὴν ἀρχαίαν σοφίαν συνετελεῖτο ἐντὸς τοῦ ἀδύτου τῶν ἱερῶν καὶ εἰς τὰ μύχια τοῦ πνεύματος καθίσταται διὰ τὸν Χριστιανισμὸν γεγονὸς ἱστορικόν. Συνεπεία τούτου ὁ Χριστιανισμὸς κατέστη ἡ πραγματοποίησις ὅχι μόνον παντὸς ὅ,τι οἱ Ἰουδαῖοι προφήται εἶχον προαναγγεῖλει, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑψίστης ἀληθείας, ἡ ὅποια εἶχε προπαρασκευασθῆ ἐντὸς τῶν Μυστηρίων.

Ὁ Σταυρὸς τοῦ Γολγοθᾶ εἶναι ἡ εἰς ἓν γεγονὸς συσσωμάτωσις ὁλοκλήρου τῆς λατρείας τῶν ἀρχαίων Μυστηρίων.

Ὁ Σταυρὸς οὗτος μᾶς παρουσιάζεται κατ' ἀρχὰς ὡς ἱερὸν σύμβολον εἰς τὴν ἀμνημόνευτον σειρὰν τῶν ἀρχαίων θρησκευμάτων καὶ τέλος μᾶς ἐμφανίζεται ὡς γεγονὸς μοναδικόν, τὸ ὅποιον ἀποκτᾷ δύναμιν θεσμοῦ δι' ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς τὸ ἀέτωμα τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἀτόψεως αὐτῆς τὸ μυστηριακὸν στοιχεῖον τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν διὰ τῆς λογικῆς. Ὁ Χριστιανισμὸς ὡς γεγονὸς μυστηριακὸν εἶναι βαθμῆς ἐξελίξεως εἰς τὴν σοφίαν τῶν Μυστηρίων.

John H. Cowles

Μ.· ΥΠ.· ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ Ν. Δ. Η. Π. ΑΜΕΡΙΚΗΣ

(Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ταξειδίου αὐτοῦ
ἀνὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολήν

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ ΚΑΙ BIENNH

Μικρὸν μετὰ μεσημβρίαν ἔφθασα εἰς Βουδαπέστην, τὴν πρωτεύουσαν τῆς Οὐγγαρίας, καὶ πάλιν δὲ μένω ἔκπληκτος ἀπὸ τὴν τάξιν, ἣτις βασιλεύει πικνταχοῦ. Αἱ περιοχαὶ τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν εἶναι ὀλοκάθαροι, χωρὶς σωρούς τενεκέδων, κεράμων, τεμαχίων σιδήρου ἢ ἄλλου εἶδους ἀπορριμμάτων. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐστάθμευον ὀλίγον, ἐὰν ἦτο ἀκόμη πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμον, διότι τότε ὑπῆρχεν ἀξιόλογος Τεκτονισμὸς ἐν τῇ πόλει, νῦν ὅμως, φεῦ, ἔχει ἐξορισθῆ ἔξ αὐτῆς. Ἡ Τεκτονικὴ Στοὰ κατεσχέθη καὶ παρεχωρήθη εἰς Καθολικὸν ἴδρυμα.

Περὶ τὴν 7ην μ. μ. φθάσας εἰς Βιέννην, συνηντήθην μετὰ τοῦ Μ. Ταξιάρχου Eugene Lenhoff, τοῦ Μ.· Γεν.· Γραμματέως Otto L. Klein καὶ τοῦ ἀδ. Jam Kornitszer, Αὐστριακοῦ, ὅστις ἔζησεν εἰς τὴν Ἀπὼ Ἀνατολήν ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ εἶναι μέλος τῶν Φιλ. ἐργαστηρίων τῆς Μανίλλας, καὶ μετὰ τοῦ ὁποῦ εἶχον συνταξιδεύσει μεταξὺ Σιγκαπόρης καὶ Σουέζ. Τὸ Ὑπατον Συμβούλιον τῆς Αὐστρίας ὁργανώθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1925, μὲ ἀνάδοχον τὸ τῆς Γαλλίας Ὑπατον, ἥδη δ' ἔχει ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων Ὑπάτων. Ἐχει 11 μέλη καὶ 6 ἐπὶ φιλῶ τίτλω, 35 δὲ Ροδοσταύρους. Εἶναι τὸ πρῶτον Ὑπατον Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖ τὴν Γερμανικὴν γλῶσσαν. Ἐχει ἐπίσης καὶ τοῦτο τὸ ἰδιαιτερον χαρακτηριστικόν, ὅτι ἐπιβάλλει εἰς τὰ μέλη του ἐνιαύσιον εἰσφορὰν μείζω τοῦ συνόλου τῶν διὰ τοὺς 33 βαθμοὺς δικαιωμάτων μνήσεως.

Ἡ πρώτη γνωστὴ ἐν Αὐστρίᾳ Στοὰ ἤρξατο ἐργαζομένη τῷ 1742. Μέλη αὐτῆς ὑπῆρξαν ὁ βασιλεὺς Φραγκίσκος, ὁμόθρονος τῆς Βασιλείσης Μαρίας Θηρεσίας, ὁ μέγας πατριώτης καὶ πολιτικὸς τῆς Αὐστρίας Sonnefels, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὀνομαστοὶ τῆς Η'. ἑκατονταετηρίδος ἄνδρες τῆς Αὐστρίας. Ἡ Στοὰ εἶχεν ἰδρυθῆ ὑπὸ 11 εὐγενῶν, ἀπάντων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ὀνομασθεῖσα ὑπ' αὐτῶν «Τὰ Τρία Τηλεδόλα». Εἰς ἔξ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ βαρῶνος Τίντι, οὗτινος κατ' εὐθεΐαν ἀπόγονος, εἶναι σήμερον μέλος Στοᾶς συνεδριαζούσης ἐν τῷ αὐτῷ

κτιρίω, ἐν ᾧ εἰργάζοντο «Τὰ Τρία Τηλεβόλα». Ἐνῶ Φραγκίσκος ὁ Α΄ ἦτο Τέκτων καὶ ἐπροστάτευσε τὸ Τάγμα ὅσον ἠδύνατο καλύτερον, ἡ Μαρία Θηρεσία, ἀφοσιωμένη ὁπαδὸς τοῦ Παπισμοῦ, ἦτο δριμύς ἀντίπαλος καὶ ἐδοκίμασε νὰ τὸν ἐξαφανίσῃ. Κάποτε πληροφορηθεῖσα, ὅτι ἐτελεῖτο συνεδρία τις, ἔστειλε λόχον στρατοῦ, ἵνα συλλάβῃ πάντα ὅστις θὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο, μόλις διαφυγόντος τοῦ συνεδριάζοντος ὡσαύτως βασιλέως.

Ο ΜΕΓΑΣ ΤΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ ΑΓΩΝ

Τῷ 1795, Ἰωσήφ ὁ Β΄ υἱὸς τῆς Βασιλείσσης Μαρίας Θηρεσίας καὶ τοῦ Βασιλέως Φραγκίσκου τοῦ Α΄, ἐθέσπισε, ὅπως εἰς ἐκάστην πόλιν λειτουργῇ μία μόνον Στοά. Τοῦτο ἦτο βαρὺ πλήγμα, διότι τὸ πλεῖστον τῶν Στοῶν εὑρίσκοντο ἐν Βιέννῃ, ἀλλὰ βραδύτερον κατήνεγκεν ὁ ἴδιος τὸ τελειωτικὸν διὰ τῆς καταργήσεως ὅλων ἐν γένει τῶν Στοῶν. Ἐπὶ ἓνα αἰῶνα ὁ Τεκτονισμὸς ἀπηγορεύθη ἐν Αὐστρίᾳ, ἀκόμη δὲ καὶ κατὰ τὴν δυαδικὴν μοναρχίαν, πάντως ἐπιτρεπόμενος ἐν Οὐγγαρίᾳ. Παρὰ ταῦτα, τῷ 1873 Βιενναῖοι τινὲς μνηθέντες ἐν Οὐγγαρίᾳ ὠργάνωσαν δι' ἰδρυτικῶν τίτλου ἐκδοθέντος ὑπὸ τῆς Μ. Στοᾶς τῆς Οὐγγαρίας Στοάν, ἣτις συνεδρίαζε ἐν Pressburg ὀλίγα μόνον μίλλια μακρὰν τῆς Βιέννης, ἀλλ' ἐπὶ Οὐγγρικοῦ ἐδάφους. Ἡδοκίμησε, ἰδρύθησαν δὲ καὶ ἄλλαι φθάσασαι τὸν ἀριθμὸν 14. Τῷ 1918 αἱ Στοαὶ αὗται ἔδρυσαν τὴν Μ. Στοάν τῆς Βιέννης περιλαμβάνουσαν σύμπασαν τὴν Αὐστρίαν. Ἡ Αὐστρία εἶναι δημοκρατία, δημοκρατία δὲ εἶναι καὶ ἡ Οὐγγαρία, ἀλλ' ἐνῶ ἡ Φιλελευθέρα Κυβέρνησις ἐψήφισε νόμον, ὅστις προστατεύει τὸν Τεκτονισμὸν καὶ τὰς λοιπὰς ὁμοίας Ἑταιρείας, ἡ Οὐγγαρία τὰς ἀπαγορεύει. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν Τεκτονισμὸν ἰδιαιτέρως αἱ συνθήκαι αὐτοῦ ἐν ταῖς δύο χώραις εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίστροφον τῶν προπολεμικῶν. Ὑπάρχουσι 20 Στοαί, μὲ 1520 μέλη, ὅλον ἐν δὲ ὀργανοῦνται νέαι. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψει, ὅτι ἀπαιτοῦσι 3 ἐτῶν θητείας, ἵνα προαχθῇ τις εἰς διδάσκαλον, ἡ πρόοδος εἶναι καλή.

Ἡ Μ. Στοὰ τῆς Ν. Ὑόρκης καὶ ἐνδεχομένως ἀκόμη ἄλλη μία ἢ δύο ἀνεγνώρισαν ἤδη τὴν Μ. Στοάν τῆς Βιέννης.

ΜΕΡΗ ΜΕΓΙΣΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Ὑπάρχουσιν ἐν Βιέννῃ ὥραιοι ἀνδριάντες τοῦ Goethe, τοῦ Mozart καὶ τοῦ Sonnefels, οἵτινες πάντες ἦσαν Τέκτονες, καὶ μετ' ἀληθινῆς ὑπερηφανείας οἱ ἀδελφοὶ ἐπιδεικνύοντες τὸ κολοσσιαῖον χάλκινον σύμπλεγμα τῆς Μαρίας Θηρεσίας περιστοιχιζομένης ἀπὸ τοὺς Στρατηγούς καὶ τοὺς Ὑπουργούς αὐτῆς, τοὺς πολιτικούς της ἀνδρας καὶ τοὺς

συμβούλους, υποδεικνύουν μεταξύ αὐτῶν πλείστους, οἱ ὅποιοι ἦσαν Τέκτονες, ἐν ἀγνοίᾳ, ἐννοεῖται, τῆς Βασιλείσης.

Ἡ Βιέννη εἶναι ὡραία πόλις καὶ ἀξία παρατεταμένης ἐπισκέψεως. Εἶναι ὀλίγον ἔξω τῶν δρομολογίων τῶν συνήθων περιηγητῶν, ἀλλ' ὁ παραλείπων τὴν Βιέννην χάνει κάτι τὸ ἀξιόλογον, ὀφείλω δὲ νὰ ἀπονεύμω φόρον ἀναγνώρισεως εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς, Τσέχους καὶ Γερμανοὺς, ἰδίᾳ ἐν τοῖς σιδηροδρόμοις, διότι εἶναι πρόφρονες καὶ συμπαθεῖς, ἀσκοῦσι δὲ ἀνεξάντλητον ὑπομονὴν πρὸς διαφώτισιν καὶ καθοδήγησιν τῶν ξενογλώσσων. Τὰ ἐκτεταμένα πάρκα, τὰ ἀγάλματα, τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ἔχουν παραλλήλως πρὸς τὴν ποικιλίαν συμμετρίας λίαν ἐλκυστικὴν. Ὑπάρχουν ἔξ καὶ περισσότερα μουσεῖα, ὧν τὸ ἐν τῷ πρῶτῳ ἀνάκτορον τοῦ διαδόχου, οὐτινος ἢ δολοφονία ἐπέφερε τὸν πόλεμον. Ὁ Ναὸς τῶν Καπουκίνων ὄχι λίαν ἀξιοθέατος ἔξωθεν, ἀλλ' ἔχων ἐν ταῖς κρύπταις τοῦ τοὺς βασιλεῖς πολλῶν γενεῶν, νέους καὶ γέροντας, εἰς μικρὰ καὶ μεγάλα χάλκινα φέρετρα, ὧν τινα μόλις 1 πῆχως διὰ τὰ βρέφη ἐπιδεικνύονται. Τὸ μέγα τῶν γεναρχῶν Φργκίσκου τοῦ Α' καὶ Μαρίας Θηρεσίας, πρῶτοι ἐγκατασταθέντες εἰς τὰς κρύπτας τῷ 1620 καὶ το τελευταῖον πάντων. Αἰσθάνεται τις φρικίαν περιπλανώμενος μεταξὺ τῶν νεκρῶν αὐτῶν, τόσον ἐγγὺς αὐτῶν. Ὑπάρχει ὡσαύτως ὁ ναὸς τοῦ Ἁγ. Στεφάνου θεωρούμενος ὡς τὸ γνησιώτερον ὑπόδειγμα Γοτθικοῦ ρυθμοῦ, ἀξιοσημείωτος δὲ καὶ διὰ τὰ θαυμαστά πελώρια ἔγχρωμα παράθυρα.— Ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγ. Καρόλου, τοῦ ὁποῦ ἡ φήμη εἶναι ὑπερβολικὴ.— Ἡ θαυμασία Πινακοθήκη καὶ Γλυπτοθήκη.— Καὶ δύο θησαυροφυλάκια ἐντὸς τῶν πρῶτῳ Βασιλικῶν Ανακτόρων, τὸ Κυβερνητικὸν καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικόν. Εἰς τὸ Κυβερνητικὸν ὑπάρχουν τὰ στέμματα διάστικτα ἐκ πολυτίμων λίθων, οἱ βασιλικοὶ μανδύαι, χρυσαῖ ἄλυσσοι καὶ ἐμβλήματα ἐξουσίας κεκοσμημένα καὶ πεποικιλμένα, ἡ χρυσῆ κλίνη τοῦ υἱοῦ τοῦ Ναπολέοντος, μία ἐσθῆς τοῦ Ναπολέοντος, ξίφη καὶ ἄλλα ὕπλα πλουσίως διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένα κτλ. Ἐν τῷ αὐτῷ θησαυροφυλακίῳ ὑπάρχει κίστη ἐκ πολυτίμων λίθων, ὁδοῦς τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ τεμάχιον τοῦ τραπεζομανδύλου τοῦ χρησιμοποιηθέντος κατὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον ὡς καὶ τεμάχιον τοῦ λεντίου, δι' οὗ ἀπέμαξεν ὁ Χριστὸς τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν Του.

Δὲν γνωρίζω, διατί δὲν εὐρίσκονται ὅλα αὐτὰ ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Θησαυρῷ, ἐν τῷ ὁποίῳ εὐρηνται τὰ σημαντικώτερα τῶν πιστευομένων κειμηλίων τοῦ Χριστοῦ, τῆς Μητρὸς του, τῶν μαθητῶν του καὶ ἁγίων ἐξ ὧν εὐρηνται ἐκτὸς τῆς Ρώμης. Ἐπὶ εἰδικῶν ὑποβάθρων

ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, ἐδένου κλπ. πλουσίως ἐστολισμένων καὶ διακεκοσμημένων ὑπάρχουν πολλὰ τεμάχια τοῦ ἀληθινοῦ Σταυροῦ, ἄκανθαι ἐκ τοῦ ἀκανθίνου στεφάνου, εἰς ὁδοὺς τοῦ Ἁπ. Πέτρου, σταγόνες τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, τεμάχιον τῆς λόγχης, δι' ἧς ἤνοιξαν τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, τμήμα τοῦ φραγγελίου ὡς καὶ τοῦ ἐρυθροῦ μανδηλίου τῆς Ἀγ. Βερονίκης μετ' ἐκτύπου ἐπ' αὐτοῦ εἰκόνας τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, ὑπὲρ τὰ 100 ὁσῶν ἀγίων καὶ ἐσθῆτες καὶ ἄμφια ἐκκλησιαστικά, τὰ ὁποῖα θὰ ἐστοίχισαν περιουσίας δλοκλήρους. Πολλὰ ἐκ τούτων ἀνήκον πρὶν εἰς ἐκείνην τὴν Μαρίαν Θηρεσίαν, ἣτις κατέλαβε πολλὰς σελίδας ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Κανεὶς δὲν πρέπει ν' ἀποφύγη τὴν θυσίαν χρόνου ἐντὸς αὐτῶν τῶν Μουσειῶν.

ΛΟΓΙΚΑΙ ΤΙΜΑΙ

Γενικῶς εἶπεῖν τὰ πράγματα εἰς τὴν Βιέννην εἶναι εὐθηνὰ καὶ ἰδία τὰ τρόφιμα, ἐννοεῖται ὡς πρὸς τὸν περιηγητὴν καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλα μέρη. Τὸ νόμισμα ἐστραθεροποιήθη. Ἡ ἀξία τῆς παλαιᾶς κορώνας ὠρίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐν ἀναλογία 72.000 ἔναντι ἑνὸς Ἀμερικανικοῦ δολλαρίου. Νέα νομισματικὴ μονὰς εἶναι τὸ σελλίνιον ἀξίας 0,145 τοῦ δολλαρίου, καὶ 10.000 γκρόσεν ἰσοῦνται πρὸς τὸ σελλίνιον. Νομισμάτιον ἴσον πρὸς τὴν νικελλίνην Ἀμερικανικὴν πεντάραν ἰσοδυναμεῖ πρὸς 1000 γκρόσεν, ἀξίας ἴσης πρὸς τὸ 30ον περίπου τοῦ ἑκατοστοῦ τοῦ δολλαρίου, ἀλλ' ἐν τῇ πράξει ἀχρηστον.

Ἀφῆκα τὴν Βιέννην χωρὶς νὰ παρευρεθῶ εἰς οὐδεμίαν τεκτονικὴν συγκέντρωσιν, διότι τὰ ἐργαστήρια ἦσαν κλειστὰ λόγῳ τοῦ θέρους καὶ αἱ στοαὶ ἐπεσκευάζοντο, ἐπεσκέφθην μίαν ἐξ αὐτῶν καὶ εὔρον τὰ πάντα σύμφωνα πρὸς τὰ Ἀμερικανικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, οἱ δὲ ἀδελφοί, τοὺς ὁποίους συνήντησα, μοῦ ἐνεποίησαν εὐνοϊκωτάτην ἐντύπωσιν, προσπαθοῦν νὰ πράττουν τὸ ὀρθὸν καὶ πρέπον· ἐπιθυμοῦν νὰ εὐρίσκωνται εἰς σχέσεις πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν καὶ τὸν ἐν γένει κανονικὸν Τεκτονισμόν· εἶναι ἰσχυροὶ εἰς τὰ ἔργα τῆς εὐποιίας, ἐκάστη δὲ στοὰ προστατεύει καὶ ἰδιαιτέραν τινὰ ἀγαθοεργίαν ἐκτὸς τῶν πρὸς τὰ ἴδια μέλη καθηκόντων αὐτῆς.

Κατὰ τοὺς ἀποχαιρετισμοὺς αὐτῶν μοῦ ἀνέθεσαν νὰ διαβιδάσω τοὺς χαιρετισμοὺς αὐτῶν εἰς τοὺς Ἀδελφοὺς τῶν Ἡ. Π. τῆς Α.

Α Λ Φ Α

Τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἡ κλεῖς ἀπάντων τῶν στοιχείων. Ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ βῶ προβλήματι τοῦ 9ου βιβλίου τῶν συμποσιακῶν ἀπτεται τοῦ ζητήματος τῆς αἰτίας, δι' ἣν τὸ ἄλφα προτάττεται τῶν γραμμάτων ἀπάντων, ἀναφέροντος πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι «*ἡ πρώτη ἐναρθρὸς φωνὴ τῶν νηπίων φύσει ἐκφέρεται διὰ τῆς τοῦ ἄλφα δυνάμεως*». Κατὰ ταῦτα τὸ ἄλφα σημαίνει τὴν πρώτην ζώην, τὴν αἰτίαν τὴν ἀρχικὴν τῶν πάντων, ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὴν ἐννοίαν καὶ σημασίαν τῆς λέξεως ἀρχή.

Ὅλοι οἱ λαοὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον κατέληξαν εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ συμπέρασμα νὰ θεωρήσωσι τὸ **Ἄλφα** ὡς τὸ **ιερό-γλυφον τῆς πρώτης ἀρχῆς καὶ αἰτίας**, ἀλλ' ἄλλοι μὲν ἀμέσως, ἄλλοι δὲ μετὰ παρέλευσιν χρονικοῦ τινος διαστήματος. Τὸ διάστημα τοῦτο ἦτο ἐπὶ τοσοῦτον βραχύτερον ὅσον περισσότερον προηγμένος εἰς τὸν πολιτισμὸν ἦτο ὁ λαός. Οἱ Ἕλληνες λ. γ. εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἀντελήφθησαν ὅτι ἔπρεπε νὰ παραστήσωσι τὸ ἀρχικὸν αἴτιον συμβολικῶς διὰ τοῦ Ἄλφα. Οἱ Φοίνικες τοῦναντίον μετὰ μακρὸν χρόνον κατενόησαν τοῦτο. Παρ' αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ τὸ Ἄλφα ἐσήμαινεν ὁ **ἀπηγής**, ὁ **ἀγριος**. Ὑπενοεῖτο δὲ εἰς τὸ ἐπίθετον τοῦτο ὁ σύαγρος ὁ τὸν Ἄδωνιν δακῶν, οὗ τὸ Ἄλφα ἦτο σύμβολον. Εἶτα διὰ τοῦ Ἄλφα ἀπεκλήθη ὁ **ἄμβριμος καὶ ἀγαθοποιὸς Ὅσιρις** (Πλουτ. Ἰσις καὶ Ὅσιρις 37). Ὁ Ὅσιρις ὅμως εἶναι ὁ αὐτὸς σχεδὸν πρὸς τὸν Ἄδωνιν, ὃν ὁ σύαγρος ἔδακε, καθόσον ἀποκυφολογικῶς ὁ σύαγρος ἐπέχει τὴν αὐτὴν θέσιν, ἦν καὶ ὁ Τυφών. Κατόπιν διὰ τοῦ Ἄλφα οἱ Φοίνικες ὠνόμασαν καὶ **τὸ σύμβολον τοῦ Ὅσιριδος, τὴν κεφαλὴν τοῦ βοός, τὸν ταῦρον** (Πλουτ. Ἠθικὰ 738A), ἐπειδὴ δὲ ὁ **Διόνυσος** προσηγορεύετο βουγενῆς καὶ ταῦρος (Πλουτ. Ἑλληνικὰ ζητήματα 36) δὲν ἐβράδυναν καὶ τοῦτον διὰ τοῦ Ἄλφα νὰ παραστήσωσι, καθόσον ἐθεώρουν αὐτὸν «*οὐχ' ἔτερον ὄντα τοῦ Ὅσιριδος*» ἀπεκάλουν δ' αὐτὸν καὶ **ἕην** ὡς **κύριον τῆς ὑγρᾶς φύσεως**· *καὶ γὰρ τὸν Ὅσιριν Ἑλλάνικος Ὅσιριν ἔοικεν ἀκηκοέναι ὑπὸ τῶν ἱερέων λεγόμενον*» (Πλ. Ἰσις καὶ Ὅσιρις 34). Ἐγρὰ δὲ **φύσις** παρὰ τοῖς Φοίνιξι ἐθεωρεῖτο ἡ **ἀρχικὴ τῶν πάντων αἰτία**, πάσης δὲ ὑγρᾶς φύσεως κύριος βουγενῆς, βοῦς ἢ ταῦρος. Τὴν αὐτὴν περίπου ἱστορικὴν ἐξέλιξιν ὑπέστησαν αἱ σημασίαι τοῦ Ἄλφα παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τοῖς Ἰσραηλίταις μετὰ τὰς ἐξῆς ὅμως μικρὰς παραλλαγάς. Ὁ Πλούταρχος (Ἰσις καὶ Ὅσιρις

37) μνημονεύει ότι «*ἐν τινι ἐπιστολῇ Διὸς ἱστορεῖται καὶ Ἰσιδος υἱὸς ὧν ὁ Διόνυσος ὑπὸ Αἰγυπτίων οὐκ Ὀσιρις, ἀλλ' Ἀρσαφῆς (ἐν τῷ Ἄλφῃ γράμματι) λέγεσθαι δηλοῦντος τὸ ἀνδρεῖον τοῦ ὀνόματος.*

Παρὰ τοῖς Ἰσραηλίταις τὸ Ἄλεφ εἶναι τῇ μὲν φύσει αὐτὸ τὸ Φοινικικὸν Ἄλφα, τῇ δὲ μορφῇ παραλλάσσει. Τὸ Ἄλεφ ὑπέστη τὴν αὐτὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ φοινικικοῦ Ἄλφα μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι εἰς τὸ Ἄλεφ προσετίθετο καὶ ἡ ἔννοια τῆς μαθήσεως (Εὐσεβίου Παμφίλου Εὐαγγ. Προπαρ. ΙΧ 5), ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἀρχὴ τῶν πάντων. Ἡ σημασία αὕτη προῆλθεν ὡς ἐξῆς : Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει (Ἡθικὰ 738) ὅτι «*τὸ ἄλφα παρὰ Φοίνιξι προετάσσετο διότι συνεβόλιζε τὸν βοῦν, ὅστις ἐτίθετο πρῶτος τῶν ἀναγκαίων*». Ἡ ἰδιότης τοῦ βοῦς ὅπως ἠγῆται ὡς ὀδηγὸς τῶν ἄλλων παρατηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξελήφθη ὡς *σύμβολον τῆς ἀφηρημένης ἐννοίας τοῦ ἔθνους καὶ πάντων τῶν ἀφηρημένων αὐτοῦ*, οἷον, τοῦ ἐν ἀγάπῃ τῇ ἐξ ἔθους συνάπτεσθαι τινι καὶ συνεταιρίζεσθαι καὶ ἐλέχθη ὅτι τὸ Ἄλεφ συμβολίζει τὴν ἐκ συνηθείας μάθησιν. «*Οὐγὰρ σημαίνει, λέγει ἐπιφανὴς συγγραφεὺς, ἀπλὴν διδασκαλίαν ὡς διακηρύττει ὁ Ἅγιος Ἰερώνυμος, ἀλλὰ τὴν ἐξ ἔθους μάνθησιν (consuetudinem) ὡς καὶ τὸ ζῶον διὰ τὸ θαμίζειν εἰς τινα τόπον μανθάνει ἀκριβῶς τὸ μέρος. Ὅθεν καὶ ὁ τοιοῦτος ἔθας βοῦς λέγεται*».

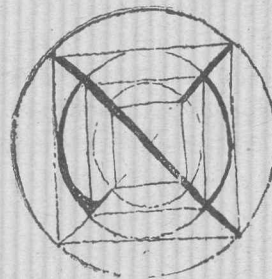
Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς σημασίας αὐτὰς τὸ Ἄλεφ ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν Καββαλιστῶν Ἀον ὡς *σύμβολον τῆς θείας μονάδος* τὴν ὁποῖαν συναντῶμεν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Σινᾶ ὑπὸ τὴν λέξιν *Αποκι* (ἐγὼ εἰμι) *Βον* ὡς ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ *πρῶτον ὄνομα τοῦ Θεοῦ* *Elieih* τὸ σημαῖνον *θείαν οὐσίαν* καὶ *Γον* ὡς τὸ *ιερόγλυφον τοῦ συμβόλου Kether τῆς οὐσίας δηλαδή, ἥτις ἐδρεύει εἰς τὸν κόσμον τοῦ ἀοράτου* (Ensoph,) *κυριαρχεῖ ἐπὶ τῶν ἀγγέλων* τῶν καλουμένων *hioth-haikodesh* τουτέστι ζώων τῆς ἀγιότητος, *σχηματίζει τὸν χορὸν τῶν ἀγγέλων*, οὓς καλοῦσι *Σεραφείμ*, καὶ ἔχει φθάσει εἰς τόσον μέγα ἦψος, ὥστε ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν δύναται νὰ τὴν διακρίνη.

Ἐν τῇ ἀποκρυφολογίᾳ τὸ Ἄλφα ὡς καὶ τὸ Ἄλεφ, καίτοι δὲν ἔχουσιν ἰδίαν ποιότητα, θεωροῦνται ὡς *περικλείοντα τὸ πᾶν*, καθόσον, ὡς γράφει ὁ Boehme, εἰς τὴν συμβολικὴν γλῶσσαν τῆς φύσεως *ἐκφράζουσι τὴν τάσιν τῆς αἰωνίας βουλήσεως ὅπως ἐξέλθη ἐξ αὐτῆς καὶ ἐκδηλώσῃ πράγμα τι. Παριστῶσι τουτέστι, ὡς ὁ Guaita διακηρύττει τὸν Πατέρα ὡς πηγὴν τῆς ἐνιαίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος*, ἢν οἱ Ἀλχημιστὰι συμβολικῶς ἀπεικονίζουσι διὰ τοῦ ἄλατος,

τοῦ θείου καὶ τοῦ ὑδραργύρου. Ὁ Ely Star μελετήσας τὰς σχέσεις τοῦ ἸΑλεφ πρὸς τὸν σταυρὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ τε γράμμα καὶ ὁ σταυρὸς συμβολίζουν τὸν Λόγον. Ἐξέφρασε ὁμοῦς τὴν ἀπορίαν του πῶς οἱ ἐπιφανεῖς ἀποκρυφολόγοι Eliphas Levi, Franck, M. P. Lacour, Vincent de l'Yvonne καὶ Fabre d'Olivet ὡς σύμβολον τοῦ Λόγου ἔχουσιν ἐκλάβει ὄχι τὸ πρῶτον γράμμα, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἀλφάβητον. Ἐλησιμόνησεν ὁμοῦς ὁ κ. Star ὅτι μεταξὺ τοῦ ἸΑλεφ καὶ τοῦ ἸΑλφαβήτου ὑφίσταται τοιαύτη σχέση, οἷα μεταξὺ μακροκόσμου καὶ μικροκόσμου. Ὡς δὲ ὁ μικροκόσμος ὀφείλει νὰ εἶναι πλασμένος κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ μακροκόσμου, ἀμφότεροι δὲ νὰ συμβολίζωσι τὰ αὐτὰ καὶ νὰ ἔχωσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σύμβολον, οὕτω καὶ τὸ ἸΑλεφ ὡς μικρογραφία τοῦ ἀλφάβητου παριστᾷ καὶ παρίσταται συμβολικῶς καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ ὁλότης τοῦ ἀλφάβητου. Κατὰ ταῦτα τὸ ἸΑλεφ ἓν τῇ ἀποκρυφολογίᾳ εἶναι τὸ ἱερόγλυφον τοῦ φλογολόου ἀστέρος, τοῦ συμβόλου δηλ. τοῦ μικροκόσμου.

Παριστᾷ δὲ μὲ ἄλλας λέξεις τὸν ἀπόλυτον κυρίαρχον καὶ δεσπότην τῆς γῆς, ἄνθρωπον, ὅστις ἀφοῦ ἐγνώρισε ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ ποῖος ὁ ἀπώτερος σκοπὸς του, προσπαθεῖ παντὶ σθένει ὅπως στηριζόμενος εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις ἀννῆσῃ ἑαυτὸν εἰς ἀνωτέρας σφαίρας καὶ ἐξομοιωθῆ κατὰ τὸ δυνατὸν πρὸς τὸν μακρόκοσμον τὸν συμβολιζόμενον διὰ τοῦ ἀλφάβητου. Τὸν συμβολισμόν δὲ τοῦτον τοῦ ἸΑλεφ κράτιστα ὁ Oswald Wirth παρέβαλε πρὸς τὴν προσπάθειαν τοῦ Ωρίωνος ὅπως καταφθάσῃ τὰς Πλειάδας, ὁ δὲ Eliphas Levi παρέστησε διὰ δύο σχεδιαγραφημάτων ἅπερ μᾶς δεικνύουσι τὸ εἰκονογραφικὸν πρωτότυπον τοῦ ἱεροῦ

αὐτοῦ γράμματος καὶ τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς γῆς,

Ἄνω: Τὸ ἸΑλεφ καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς γῆς κατὰ τὸν Levi.
Κάτω: Τὸ πρωτότυπον τοῦ ἱεροῦ γράμματος ἸΑλεφ.

ὅστις ἀποτελεῖ τὴν πρώτην τῶν 22 ἀποκρύφων μεγάλων κλειδῶν τοῦ ἀρχαιότερου βιβλίου τοῦ κόσμου, Πλείονα βλ.

Agrippa Philosophie occulte III p. 36

Allendy (R) Le symbolisme des nombres 1921 p. 18

Boehme (Jacob) De signatura rerum 1908

Christian (A) Histoire de la magie

Desbarrols (Ad) Les mystères de la main 1926 p. 353 et 506

Gnaita (Stanistas) Auseil du mystère 1895 et 2) le temple de satan 1616

Hitzig (F) Die Erfindung des Alphabets. Zürich 1840

Jablonski Pantheon I. p. 289

Lenain L'art de connaître les bons genies Paris 1823

Levi (El) 1) Clefs majeures et clavicules de Salamon Paris 2) la clef des grandes mystères p. 199

Olshausen über den Ursprung des Alphabets. Kiel 1841

Star (Elg) 1) Les Mystères de l'horoscope 887 p. 224

Vuilliaud (Paul) la Kabbale Juive. Paris 1923

ΑΝΑ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΣΤΟΑΣ

Σ.: ΣΤ.: ΜΙΝΩΣ ΕΝ ΑΝΑΤ.: ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ἡ Στοά «Μίνως» μετὰ εἰκοσιπενταετίαν ἀναβιώσασα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔδειξεν εὐθὺς ἀμέσως ἀπαρχὰς πνευματικῆς ζωῆς ῥωμαλέας καὶ γονίμου, ὡς εὐλόγως εὐηγγελίσαστο ὁ Κρατερός Σεβάσμιος αὐτῆς ὁ Ἄδ.: Κωνσταντῖνος Πετυχάκης ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ λόγῳ αὐτοῦ, (1) ἐμπνεόμενος ἐξ εἰλικρινοῦς πίστεως πρὸς τὸν θεσμὸν καὶ ἐκ δικαίας αὐτοπεποιθήσεως. Οἱ καρποὶ ἤρξαντο ταχέως ἐμφανιζόμενοι διὰ τοῦτο, μετὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἑμιλίαν τοῦ Ἄδ.: Ἐμμ. Τσιριμονάκη (2). Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ἧδε νεωτέραν τοιαύτην ἐτέρου νεοφύτου Ἀδελφοῦ.

ᾠμιλία Ἰωάννου Γ. Ταβλᾶ
Κατὰ τὴν συνεδρείαν τῆς 11 Μαρτίου 1928

Αἱ προαιώνιοι λέξεις : Χρησμός, Πυθία, Σιδύλλαι, Μαντεῖον, Ἐλευσίνα μυστήρια, Μάγοι, ἀδρακαδάδρα, Ἀδράξας, ἀλχημεία, καὶ ὅσα ἄλλα ὀνόματα ἐπενόησε καὶ καθιέρωσεν ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τοῦ ὀπίσθιου ἀνθρώπου, τὸ λογικὸν τοῦτο, ὡς αὐτοεξακριβωθῆσθαι, ζῆλον τῆς Δημιουργίας, τὸ κατέχον ἐν τῷ φύσει μίαν περιορισμένην βαθμίδα τοῦ Σύμπαντος, οὐδὲν ἄλλο προδίδουσιν, εἰμὴ ὅτι, ἀφ' ὅτου εὐρέθη οὗτος ἐν τῷ Κόσμῳ, οὐδέποτε ἐπαύσατο ἀναζητῶν τὴν προέλευσιν ἑαυτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὄντων, τὴν ἀφετηρίαν τῆς κτίσεως, τὸν προορισμὸν τῆς ὑπάρξεως, τὴν αἰτίαν τῶν φαινομένων, τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ Παντός, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὴν ἀλήθειαν. Κατὰ τὸν μέγαν Σταγειρίτην «ὁ ἄνθρωπος φύσει ὀρέγεται τοῦ εἰδέναι». Αὐτὴ ἡ τάσις πρὸς γνῶσιν τῆς ἀληθείας εἶναι ὁ κληρὸς παντός ἐπὶ τῆς Γῆς νουεχοῦς ὄντος· αὐτὴ εἶναι ἢ διὰ τῆς ἐρεῦνης προικίσασα τὸν ἄνθρωπον δι' ὄλων τῶν ἐφευρέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξυπηρέτησαν κατ' ἀρχὰς μὲν τὰς στοιχειώδεις τῆς συντηρήσεώς του ἀνάγκας, βραδύτερον δὲ τὰς ἐπινοηθείσας πρὸς ἄνεσιν καὶ εὐμάρειάν του μεθόδους καὶ τέλος τὴν ἀνακάλυψιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι προοριζόμεναι κατὰ τοὺς ἐφευρέτας τῶν νὰ καταστήσωσιν εὐτυχῆ τὸν ἄνθρωπον, ἀλεξίτηρια τῶν νόσων καὶ τῶν στερήσεών του, ἀπέδωκαν σὺν τῷ χρόνῳ ὄργανα δλέθρου καὶ καταστροφῆς, μέσα ἀλληλοσπαραγμοῦ τῶν διαπαντοίων μέσων καὶ προφυλάξεων ἀξανανομένων πληθυσμῶν. Ἀλλὰ ἡ ἀρχικὴ αἰτία τῶν ὄντων, ἡ ἕκτασις καὶ τὰ ὄρια τοῦ Ἀπείρου, ἡ αἰωνιότης τοῦ χρόνου καὶ τὰ ἐπακόλουθα τοῦ θανάτου, ἐξακολουθοῦσι νὰ παραμένωσι μυστήρια ἄγνωστα καὶ ἀπρόσιτα εἰς τὴν πεπερασμένην ἀνθρωπίνην διάνοιαν. «Ignoramus et ignorabimus» εἶπε περὶ τῆς Σφιγγίδος

(1) Βλέπε τεῦχος Φεβρουαρίου σελ. 61.

(2) Βλέπε τεῦχος Ἀπριλίου σελ. 166.

ταύτης δσοφός Du Bois-Reymond. Ἐν τῇ δίψῃ, ὅπως παρουσιασθῆ ὁ Οὐδίοπος, ὅστις θὰ λύσῃ τὸ αἰνίγμα τοῦτο καὶ κατακρημνίσῃ τὸ δλέθριον τέρας τῆς σκοτεινῆς ἀμαθείας, θρησκείαι ἰδρύθησαν, Πανεπιστήμια ἐθεμελιώθησαν, Ἀκαδημαῖαι συνεστήθησαν, Ἴνστιτούτα ἐλειτούργησαν, ποικιλώνυμοι Ναοὶ πάσης λατρείας καθιερώθησαν, πλείστοι δὲ ἱεροφάνται τῆς ὑψηλῆς ἰδεολογίας ἐμαρτύρησαν προσκρούσαντες ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βράχου καὶ θραύσαντες ἀνωφελῶς τὰ γόνατά των, ἢ προσπασσαλευθέντες ἐπὶ τοῦ Καυκάσου, διότι ἐτόλμησαν νὰ ἀποπειραθῶσι τὴν ἀρπαγὴν τοῦ ἀπηγορευμένου πυρός, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐφώτιζαν τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος. Τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς Φραγκλίνους καὶ Προμηθεῖς τούτους τῆς ἀδιακόπου ἐρεύνης, οἱ ὅποιοι δὲν ἐλιποψύχησαν, ἀλλὰ θεωροῦντες συνεχιζομένην τὴν Ἀργοναυτικὴν κατὰ τοῦ Ἀγνώστου ἐκστρατεῖαν, θυσιάζονται ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ὅτε μὲν πίπτοντες, ὅτε δὲ ἐγειρόμενοι, ὅτε νοσοῦντες ὅτε ἀναρρωνύοντες, πλανώμενοι καὶ διαφωτιζόμενοι, δειλιῶντες καὶ ἀναθαρροῦντες, ἠττώμενοι καὶ κρατυνόμενοι, λυπούμενοι καὶ ἀγαλλόμενοι, στεροῦμενοι καὶ κατατροχόμενοι, ἀλλὰ μηδέποτε ἀπελπιζόμενοι ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῶν ἀνεξερευνητῶν....

Ἐν τῇ ἀμίλλη ταύτῃ τῶν διανοιῶν, ὅπως διασχίσωσι τὰ σκότη τῆς φυσικῆς ἀτελείας καὶ προσεγγίσωσι πρὸς τὴν τελειότητα, ἥτις ἐστὶν ἡ Πάνσοφος Ὀντότης, ἐξ ἧς ἀπέρρευσε τὸ Πᾶν, ἀνεπήδησεν αὐθορμήτως ὁ ἄγνος καὶ ἄδολος τεκτονισμός, ὁ ἀποτελῶν τὴν εὐγενεστάτην καὶ γνησιωτάτην ἔκφανσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἔχων προορισμὸν τὴν ἀνιδιοτελεῖ προσπάθειαν πρὸς τελειοποίησιν τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους, τὴν αὐταπάρνησιν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ θεοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Μέγας Ἀρχιτέκτων τοῦ Σύμπαντος ἐθήκε πρὸ τοῦ λογικοῦ δημιουργήματός του. Ὁ Τεκτονισμὸς ἐν τῇ συνειδήσει μου εἶναι ἡ ἐστία τοῦ φωτός, ἡ συγκεντροῦσα ἐν ἑαυτῇ πάσας τὰς ἀκτίνες, τὰς ὁποίας ἡ πανσοφία τοῦ Δημιουργοῦ κατέπεμψεν ἐν πυρίναις γλώσσαις ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μεγάλων Προφητῶν ὄλων τῶν αἰώνων, οἱ ὅποιοι ἀνεγνώρισαν, ὅτι «ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας», ὅτι «πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», ὅτι «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ». Ὁ Τεκτονισμὸς ἔχει ὡς ἀποστολὴν νὰ ἐκπέμπῃ τὰ φῶτα του ἐπὶ τοὺς ἀνὰ τὴν ὑφήλιον λαούς, νὰ ποδηγετῇ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀσκησιν τῆς πλήρους ἀρετῆς καὶ νὰ μεταδίδῃ εἰς αὐτοὺς τὰ μέσα τοῦ ἀποφεύγειν τὴν κακίαν· ἰδιαιτέρως δὲ νὰ μεταλαμπαδεύῃ εἰς τοὺς μεμυημένους τὰς γνώσεις, διὰ τῶν ὁποίων οὗτοι θὰ δύνανται νὰ ἀναβαίνωσι μέχρι τρίτου οὐρανοῦ καὶ νὰ ἀκούωσιν ἄρρητα ῥήματα «ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώποις λαλεῖν». Τοιοῦτο ἀνθρωποσωτήριον σύστημα μόνον ἀγλαοὺς διὰ τὴν κοινωνίαν καρποῦς δύναται νὰ παραγάγῃ, μόνον ἄγνοὺς χαρακτηῖρας δύναται νὰ δέχῃται εἰς τοὺς κόλπους του, μόνον προθύμους ἐν τῇ αὐτοθυσίᾳ ἀδελφούς, μόνον ἀφιλοκερδεῖς ἐργάτας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐπιστήμης, τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγαθοεργίας. Ἐκὰς οἱ βέδηλοι! Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ.

ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΦΑΝΤΑΣΜΑΓΟΡΙΑ

Ὁ ἐν Λεμεσῷ τῆς Κύπρου φίλτατος Ἀδελφός Ἰωάννης Ἐρωτόκριτος ὑπὸ τὸ κράτος δεινῆς ὀδύνης ἐκ τοῦ θανάτου φιλομαθοῦς καὶ φερέλπιδος υἱοῦ, εὔρε παρηγορίαν εἰς φιλοσοφικὰς σκέψεις συναφεῖς πρὸς τὸ σύστημα τῆς τεκτονικῆς φιλοσοφίας, ἃς καὶ ἐπεχείρησε νὰ ἀποτυπώσῃ ὑπὸ τύπον φαντασμαγορικῆς ἀφηγήσεως, συνομιζούσης τὰς περὶ ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ διηγεοῦς ἐξελέξεως τοῦ σύμπαντος ἀντιλήψεις αὐτοῦ. Καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Πυθαγόραν τὴν ὄντως τεκτονικὴν αὐτὴν φαντασμαγορίαν, προτάσων τὴν ἀκόλουθον εἰσήγησιν.

Εἰς μνήμην τοῦ υἱοῦ μοῦ ἡλία ἐρωτόκριτου

Πρό τιων μηνῶν ἔχασα προσφιλέστατον υἱὸν τεταρτοετῆ φοιτητὴν τῆς ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης. Δὲν δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ, ὅτι ἐθλίβην διὰ τὸν ἄωρον θάνατον προσφιλεστάτου υἱοῦ, μεθ' οὗ ἀπέπτησαν τόσαι χρησταὶ ἐλπίδες καὶ κατεκρημνίσθησαν τόσα χρυσᾶ ὄνειρα. Τὴν θλίψιν μου σχεδὸν ἐξουδετέρωσεν ἡ σκέψις, ὅτι ὁ χωρισμὸς εἶναι φαινομενικὸς καὶ ἡ πίστις, ὅτι ὁ υἱός μου διὰ τοῦ θανάτου του οὐδὲν κακὸν ἔπαθεν, ἀλλ' ἀπεναντίας καλόν, διότι διὰ τοῦ θανάτου ἀνέβη μίαν ἀκόμη βαθμίδα τῆς κλίμακος, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὸ φῶς, τὴν ἀλήθειαν, τὸ τέλειον, εἰς τὴν ἀποθέωσιν.

Εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι ὁ υἱός μου εἶναι εὐτυχής, διότι μὲ τὰ 22 του ἔτη ἐξώφλησε τὴν ὑποχρέωσίν του ἐν τῷ ἐπιγείῳ κόσμῳ καὶ ἀπῆλθε πρὶν ἢ γνωρίσῃ τὰς πικρίας, τὰς ὁποίας συνεπάγεται ὁ τραχὺς ἀγὼν τῆς βιοπάλης, πρὶν ἢ δοκιμάσῃ τὴν ἀηδίαν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ σύγκρουσις τῶν ἀγρίων παθῶν, τὰ ὁποῖα μαστίζουσι τὴν ἀνθρωπότητα.

Αἱ σκέψεις αὗται ἐτόνωσαν καὶ ἀνύψωσαν τὸ ἠθικόν μου καὶ μὲ κατέστησαν ἱκανὸν νὰ ἀντιμετωπίσω τὸ δεινὸν πλήγμα, μὲ τοιοῦτον ψυχικὸν σθένος, ὥστε νὰ ἐξέλθω νικητὴς ἐκ τῆς δοκιμασίας.

Εἰς μνήμην τοῦ υἱοῦ μου προσφέρω εἰς τοὺς φιλιτ.· φιλιτ.· ἀδ.· ἀδ.· ἀναγνώστας τοῦ φιλιτ.· «Πυθαγόρου» τὰς κάτωθι γραμμὰς, αἱ ὁποῖαι δύνανται ἴσως νὰ φανοῦν παρήγοροι δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἠθέλον τυχὸν εὐρεθῆν εἰς περιστάσεις παρομοίας ὀδύνης μὲ τὴν ἰδικήν μου.

Ἰ. Ἐρωτόκριτος 30.·

ΜΥΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ
 ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΦΑΝΤΑΣΜΑΓΟΡΙΑ

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ μου εὐρεθεὶς μίαν ἡμέραν τελείως μό-
 vos εἰς τὸ σπουδαστηριὸν μου, παρεδόθη εἰς φιλοσοφικὰς σκέψεις, δι'
 ὧν προσεπάθουν ν' ἀνυψωθῶ εἰς ὑπερκοσμίους σφαίρας πρὸς ἀναζήτη-
 σιν τοῦ υἱοῦ μου. Ἐζήτουν ἐπιμόνως νὰ διαρρήξω τὸν πέπλον, ὅστις
 καλύπτει τὰ μυστήρια τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, νὰ εἰσδύσω εἰς τὰ
 ἄδυτα, νὰ ἴδω νὰ γνωρίσω τὰ πάντα. Διὰ τῆς φαντασίας ἀνεῦρον τὸν
 υἱόν μου, ὅστις μὲ ἐδεδαίου, ὅτι δὲν ἀπέθανε, ὅτι τὸ πνεῦμα του εὐρί-
 σκετο μεθ' ἡμῶν, ὅτι ἦτο εὐτυχέστερος εἰς τὴν νέαν του θέσιν καὶ
 ὅτι ἡ μόνη του λύπη ἦτο, ὅτι ἔδλεπε τοὺς ἰδικούς του νὰ θλίδωνται
 καὶ νὰ εἶναι ἀπαρηγόρητοι, ἐκ τοῦ ὅτι ἐπίστευον, ὅτι ἀπέθανε. Μὲ πα-
 ρεκίνει νὰ προσπαθῆσω νὰ παρηγορήσω τὴν μητέρα του καὶ τοὺς
 ἀδελφούς του καὶ νὰ τοὺς πείσω, ὅτι ὁ υἱὸς καὶ ἀδελφός των δὲν ἀπό-
 λετο, ὅτι ὁ θάνατός του ἦτο ἀφύπνισις ἀπὸ ὄνειρον, ὅτι ἔζη εἰς κό-
 σμον ἀσυγκρίτως καλλίτερον καὶ τελειότερον τοῦ ἰδικοῦ μας, ὅτι ὁ θά-
 νατος εἶναι ἐν ἀπλοῦν ἐπεισόδιον, διὰ τοῦ ὁποίου μεταδύνει τις ἀπὸ
 μιᾶς εἰς ἄλλην ζωὴν τελειότεραν, ἐπεισόδιον καθ' ὅλα ὅμοιον μὲ τὴν
 ἀφύπνισίν μας ἀπὸ τὸν καθημερινόν μας ὕπνον.

Ἦμην τόσον ἀπερροφημένος ἀπὸ τὴν συνομιλίαν μὲ τὸν υἱόν μου,
 ὥστε εἶχον τελείως λησμονήσῃ τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ εἶχον πεποίθη-
 σιν καὶ τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἔζων εἰς ἄλλον κόσμον, ὅτε αἰφνιδίως μὲ
 ἀπέσπασεν ἀπὸ τὸ ὄνειροπόλημά μου θεοπεσία φωνὴ καλοῦσά με μὲ
 τὸ ὄνομά μου. Ἀνένηψα καὶ εὐρέθην ἀπέναντι τῆς θεοειδοῦς ἐκείνης
 μορφῆς τοῦ ἐκπάγλου κάλλους καὶ ὠραιότητος νεανίου, τὸν ὁποῖον
 περιέγραφα εἰς ἄλλην μου φαντασμαγορίαν. Χωρὶς νὰ ἐκπλαγῶ τῶρα
 ὅσον τὴν πρώτην φοράν, ἠτοιμαζόμεν νὰ κάμω εἰς αὐτὸν μυρίας ἐρω-
 τήσεις, τὰς ὁποίας ἡ αἰφνιδία ἐξαφάνισίς του τὴν πρώτην φοράν δὲν
 μὲ ἀφῆκε νὰ ὑποβάλω. Μὲ ἐπρόλαβεν ὅμως καὶ μὲ τὴν ἰδιάζουσάν εἰς
 αὐτὸν γοητευτικὴν γλυκύτητα ἤρχισε νὰ μοὶ λέγῃ:

« Ἀδελφέ μου! ἔφθασεν ἡ ὥρα νὰ μάθῃς ὅσα δὲν ἦτο καιρὸς νὰ
 μάθῃς κατὰ τὴν πρώτην μας συνάντησιν. Ἐξηφανίσθη τότε αἰφνιδί-
 ως, χωρὶς νὰ σοῖδῶσω καιρὸν νὰ ὑποβάλῃς τὰς ἐρωτήσεις, ποῦ διέ-
 δλεπα, ὅτι προὔτίθεσο, ὡς καὶ τῶρα, νὰ ὑποβάλῃς διότι τότε δὲν ἦτο
 ἀκόμη καιρὸς νὰ μάθῃς περισσότερα, ἀπὸ ὅσα σοὶ διηγῆθην σχετικῶς
 μὲ τὴν συνέντευξίν μου μὲ τὸν Θεόν. Τότε ἦσο ἀκόμη αἰχμάλωτος τῆς
 δεισιδαιμονίας καὶ τῶν προλήψεων καὶ ἔρμαιον τῆς πλάνης, ἢ ὅποια

σὲ παρέδιδεν ὡς παίγνιον εἰς τὴν θλίψιν καὶ τὴν ὀδύνην. Δὲν εἶχες ἀκόμη ἀντιληφθῆ, ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ θλίψις κατὰ τὰς δεινάς σου περιστάσεις ἀπετέλει ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης καὶ πεποιθήσεως εἰς τὴν Πάνσοφον Θεῖαν Πρόνοιαν. Ἐθεώρεις ὡς κακὸν κάθε τι, ποῦ ἔφερε φθορὰν καὶ καταστροφὴν, χωρὶς ν' ἀντιληφθῆς, ὅτι ἡ διαρκὴς βασιλεία τῆς ἀφθαρσίας θὰ κατέστρεφε τὴν ἰσορροπίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν, τὴν ὁποῖαν ἀποτελεῖ ἡ αἰωνία καὶ ἀέννητος κίνησις τῶν κόσμων τοῦ συμπαντος. Δὲν εἶχες εἰσέτι ἀντιληφθῆ, ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἡρεμία καὶ ἀφθαρσία θὰ ἦτο αὐτόχρομα ἀνυπαρξία, ὅτε ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ τι ἄνευ τῆς συνυπάρξεως τοῦ ἀντιθέτου του. Ἦδη ὄλεπω, ὅτι κατώρθωσες διὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως καὶ τῆς συνειδήσεως νὰ διαρρήξῃς τὰ δεσμὰ τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ νὰ γίνῃς τόσο σοφός, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ σου νὰ μὴ σὲ θλίβῃ. Ἐξεμηδένισας τὸ κακὸν καὶ ἔφθασες εἰς τὴν «ἀκακίαν», διότι ἀντελήφθης τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τὴν ὑπαρξίν τοῦ «κακοῦ». Κατενόησες, ὅτι τὸ «κακὸν» εἶναι χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον, ὅσον καὶ τὸ «καλόν», τὸ ὁποῖον ἄνευ τοῦ «κακοῦ» δὲν θὰ ἦτο αἰσθητόν. Κατέστης ἀπρόσιτος εἰς τὴν θλίψιν καὶ ὀδύνην. Εὐγε, ἀδ.: μου! διηλθες ὅλας τὰς δοκιμασίας μὲ θαυμαστὴν ἀντοχὴν καὶ ἐγκαρτέρησιν καὶ ἐξηλθες νικητής. Ἦδη ἐπερατώθησαν αἱ δοκιμασίαι σου καὶ ἐφάνης ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὰ μυστήρια τῆς ὑπερτάτης σοφίας. Εἶσαι ἕτοιμος νὰ κάμῃς τὴν ὑπερτάτην θυσίαν, ἢ ὁποῖα ἀπαιτεῖται διὰ τὴν μύσιν αὐτὴν ;»

— «Ἐτοιμος», ἀπήντησα.

— «Σὲ προειδοποιῶ, ὅτι ἡ θυσία, ποῦ ἀπαιτεῖται εἶναι μεγάλη· εἶναι τρομερά. Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ προχωρήσῃς ἢ νὰ ὀπισθοχωρήσῃς» μοὶ εἶπε.

— «Καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος δὲν θὰ μὲ τρομάξῃ», ἀπήντησα μὲ ἀποφασιστικότητα.

— «Ἀπόθανε λοιπόν», μοὶ εἶπε καὶ μὲ ἤγγισεν ἑλαφρῶς, λέγων σανάμα «Fiat Lux».

Ἀπέθανα παρρηθῶς. Δὲν ἤργησε νὰ παρέλθῃ ἡ πρώτη ἐντύπωσις, ἢ ὁποῖα ἐνεῖχε κατὰ τὸ ὀδυνηρόν, τὸ ὁποῖον ἐνέπνεεν ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου παρ' ὅλας τὰς φιλοσοφικὰς μου σκέψεις. Ὅφειλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἐνόμιζα, ὅτι ἐγκατέλειπον τὰ τοῦ κόσμου τοῦτου, δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατηθῶ τελείως ἡρεμὸς καὶ ἀσυγκίνητος. Τοῦτο ὅμως διὰ τινὰς στιγμάς. Μετ' οὐ πολὺ ἀντελήφθην, ὅτι ὁ θάνατός μου ἦτο ἀνάστασις, ἀφύπνισις ἀπὸ βαθύ ὄνειρον, ὅπως ἐφανταζόμην πρὶν

ἀποθάνω. Καθ' ἦν στιγμὴν ἐξηρχόμην ἐκ τινος ληθαργικῆς καταστάσεως, καθ' ἦν οὐδεμίαν ἀντίληψιν εἶχα τῶν περὶ ἐμέ, ἤκουσα καὶ πάλιν τὴν φράσιν «Γεννηθήτω Φῶς». Τὸ πρῶτον πράγμα, ποῦ ἐπέπεσαν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου, ἦσαν οἱ θρήνοι καὶ οἱ ὄδυρμοὶ τῶν ἰδικῶν μου, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀπαρηγόρητοι. Μάτην ἐνηγκαλιζόμεν ἕνα πρὸς ἕνα καὶ προσεπάθουν νὰ τοὺς καθησυχάσω, νὰ τοὺς πείσω, ὅτι ἔζων καὶ ἤμην πλησίον των. Δὲν ἠδυνάμην ν' ἀντιληφθῶ, διατὶ δὲν ἠδύναντο νὰ μὲ ἴδουν, οὔτε τὴν ἐπαφὴν τοῦ σώματός μου μὲ τὰ ἰδικά των σώματα νὰ αἰσθάνοσιν, ὡς ἐγὼ ἠσθάνομην τὴν ἰδικὴν των ἐπαφὴν. Ἐδλεπα, ὅτι διετήρουν τὸ σῶμα μου ὡς καὶ πρότερον, τὸ ὅποion ἤρχετο εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἰδικούς μου, τοὺς ὁποίους ἐνηγκαλιζόμεν. Βραδύτερον ἀντελήφθην, ὅτι τὸ σῶμά μου δὲν μὲ ἠμπόδιζεν ἀπὸ τοῦ νὰ διέλθω διὰ τῆς μάξης στερεῶν σωμάτων, διὰ τοίχων, σανίδων καὶ ἐν γένει δι' οἰουδήποτε στερεοῦ σώματος. Ἐπίσης οἰονδήποτε στερεὸν σῶμα ἠδύνατο γὰρ διέλθῃ ἀκωλύτως διὰ τοῦ σώματός μου. Τὸ σῶμά μου, ποῦ ἔβλεπα, ἦτο ἡ ἐντύπωσις τῆς εἰκόνας τοῦ ἐπιγείου σώματος. Ἦμην ἤδη «πνεῦμα», ἀντελήφθην δὲ τοῦτο βραδύτερον, ὅτε εἶχον ἐξοικειωθῆ μὲ τὴν νέαν μου ὑπόστασιν, εἰς ἄλλους βαθμούς. Ἀπελπισθεῖς νὰ συνεννοηθῶ μὲ τοὺς συγγενεῖς μου, ἀπέπτην λυπημένος εἰς τοὺς αἰθέρας, ἀνερχόμενος μετὰ καταπληκτικῆς καὶ ἠλιγνιδώδους ταχύτητος, χωρὶς νὰ αἰσθάνωμαι κόπωσιν. Ἀνερχόμενος ἤκουσα καὶ πάλιν τὴν φράσιν: «Γεννηθήτω Φῶς». Ὅποια ἐκπληξις!!! Ἐδλεπα τὴν ἀδαιάλειπτον κίνησιν τῶν κόσμων καὶ τὴν ἁρμονίαν τοῦ σύμπαντος, ἡ ὁποία ἀπετέλει θεσπέσιον ὕμνον. Ἀντελήφθην, ὅτι ἤμην ἠνωμένος μὲ τὴν ψυχὴν τοῦ σύμπαντος καὶ ὅτι ἐπανευρον ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶχα λησμονήσῃ. Ἀνεμνήσθην, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἤμην εἰς τὴν ἄφατον ἐκείνην εὐδαιμονίαν. Ἦμην τόσο ἐλαφρὸς καὶ ταχύς, ποῦ ἠδυνάμην ταυτοχρόνως νὰ εὐρίσκωμαι ἐπὶ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου, ἐπὶ τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης, Ἐπὶ τοῦ Ἄλδεδαρῶν καὶ τοῦ Ἀρκτούρου, ἐπὶ τοῦ Στάχυος καὶ τοῦ Ἀντάρη καὶ ἐν γένει ἐπὶ δύο οἰωνδήποτε διαφορῶν σημείων. Ὡς γὰρ εἶχα ἐν ἑμαυτῷ εἶδος ἠλεκτρικῆς συσκευῆς, δι' ἧς ἠδυνάμην νὰ ἐπικοινωνῶ νοερῶς μὲ ὄλους τοὺς κόσμους, τοὺς ὁποίους ἠδυνάμην ἐν μιᾷ στιγμῇ νὰ ἐπισκεφθῶ, χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ τὴν ἐλαχίστην κόπωσιν. Ἐδλεπα τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου μὲ ὄλον τὸ πλανητικὸν σύστημα καὶ τὰ δύο ταῦτα περιστρεφόμενα πέραξ ἄλλου ἡλίου λαμπροτέρου καὶ ταῦτα πάλιν πέραξ ἄλλου ἐτι λαμπροτέρου καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρι τοῦ κεντρικοῦ ἡλίου, πέραξ τοῦ ὁποίου ἐκινουῦντο ἄλλεπαλλήλως ἄπειροι ἡλιοὶ καὶ ἄπειρά πλανητικὰ

συστήματα, Ὁ κεντρικὸς ἐκεῖνος ἥλιος ἦτο, οὕτως εἶπεῖν, ἡ ἔδρα τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ σύμπαντος δηλ. τοῦ Θεοῦ, ἐξ ἧς ἐκπέμπονται ὅλα τὰ ἀόρατα νεῦρα, δι' ὧν μεταδίδεται ἡ αἴσθησις εἰς ὅλα τὰ ἀποτελοῦντα τὸν Θεὸν μόρια ὡς ἀπὸ τηλεφωνικοῦ τρόπου τινὰ κέντρου.

Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ εἶδα τὸν κύκλον, τὸν ὅποιον διέγραψα καὶ ἀνεμνήσθην ὅλων τῶν σταδίων τῆς ζωῆς, τὰ ὅποια ἐπέρασα, ἀπὸ τῶν πρωτοζῶων καὶ ζωοφύτων, μέχρι τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῴων καὶ ἀπὸ τούτων μέχρι τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ τούτου πάλιν μέχρι τοῦ ὑπερανθρώπου καὶ τῶν ἀνωτέρων ὄντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρισκόμην. Κατεμέτρησα τὰς ἀπείρους βαθμίδας τῆς κλίμακος, αἱ ὅποια ἦσαν πλήρεις ἀπὸ μόρια τοῦ Θεοῦ, τὰ ὅποια διεδέχοντο τὸ ἐν τῷ ἄλλο, χωρὶς οὔτε ἡ κίνησις νὰ διακοπῇ, οὔτε καμμία βαθμὶς νὰ κενωθῇ.

Ἄνεμνήσθην, ὅτι, ἀφοῦ ἀπήλαυσα ἄλλοτε τὴν ἀφατον εὐδαιμονίαν τῆς καταστάσεως ἐκεῖνης, ἕως οὔ ὁ κόρος τὴν κατέστησεν ἀνεπαίσθητον, ἠσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ τὴν λησμονήσω, διὰ νὰ τὴν ἐπανεύρω πάλιν πρὸς τέρψιν καὶ εὐχαρίστησίν μου, ὅτε, περιβληθεὶς τὸν πέπλον τῆς λήθης, ἀπεφάσισα νὰ διαγράψω τὸν κύκλον, τοῦ διέγραψα, συμφώνως πρὸς κανονισμένον πρόγραμμα. τὸ ὅποιον προώρισε καὶ προδιέγραψεν ἡ τὰ πάντα διέπυσα Πάνσοφος Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου ἀποτελῶ μέρος, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ σύμπαντος.

Ὁ διερχόμενος τὸν κύκλον τοῦτον οὐδεμίαν ἀνάμνησιν τηρεῖ τῶν προτέρων τοῦ καταστάσεων, οὔτε δύναται νὰ συλλάβῃ ἰδέαν περὶ τοῦ σύμπαντος, ἐφ' ὅσον εὐρίσκεται εἰς χαμηλὰς βαθμίδας. Ὅταν ἀρχίσῃ νὰ προχωρῇ εἰς ἀνωτέρας βαθμίδας, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ στρέφῃ τὸν νοῦν του εἰς τὸ Θεῖον. Αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ προσευχηθῇ. Ἡ προσευχὴ εἶναι παρηγορία εἰς τὰς δεινάς του περιστάσεις καὶ ἀνακούφισις. Διεγείρει κατάνυξιν, ἢ ὅποια τὸν πληροῖ εὐχαριστήσεως. Εἰς ὑψηλότερας βαθμίδας ἡ προσευχὴ ὄχι μόνον εἶναι ἄχρηστος, ἀλλ' ἀποτελεῖ καὶ προσβολήν, ὑβρίν κατὰ τοῦ Θεοῦ. Ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας ἀντιλαμβάνεται, ὅτι οὐδεμία δύναμις δύναται νὰ ἐμποδίσῃ νὰ γίνῃ ὅ,τι εἶναι πανσόφως καὶ δικαίως προωρισμένον ὑπὸ τῆς Θεῆας Προνοίας νὰ γίνῃ. Οὐδὲν θὰ ἰσχύσῃ νὰ μετατρέψῃ τὸ πεπωμένον. Τοῦτο δὲν εἶναι φαταλισμός, ἀλλ' ἀδιάσειστος πίστις καὶ πεποιθήσις εἰς Πάνσοφον Πρόνοιαν, ἢ ὅποια διέπει τὰ πάντα μὲ ὠρισμένον πρόγραμμα, τὸ ὅποιον οὔτε ἡ προσευχὴ, οὔτε ἄλλο τι θὰ ἠδύνατο νὰ μετατρέψῃ. Ὁ εὐρισκόμενος εἰς κίνδυνον καὶ πιστεύων, ὅτι, ἐὰν δὲν προσήχητο, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος, ἐὰν δὲ προσήχητο, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ

ἀποτραπή οὗτος, ἦτοι πιστεύων, ὅτι ὁ Θεός θά ἦτο δυνατόν νά κάμῃ καί τὸ ἐν καί τὸ ἄλλο, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, δὲν πιστεύει εἰς Θεὸν τέλειον, ἀλλ' εἰς Θεόν, ὁ ὅποιος μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ κινδύνου ἐκείνου ἠγγίζει, ποῖον ἐκ τῶν δύο θά ἔκαμνε· πιστεύει εἰς Θεόν, ὁ ὅποιος θά ἦτο διατεθειμένος νά ἐξαρτήσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἀπὸ τὰς διαθέσεις τοῦ κινδυνεύοντος ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, καθ' ἃς ὁ κινδυνεύων θά προσηύχεται ἢ ὄχι, ὅτε θά ἦτο ἐνδεχόμενον νά κάμῃ τὸ ὀρθόν καὶ δίκαιον ἢ τὸ μὴ ὀρθόν, καθότι τὸ νά ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος καί τὸ νά μὴ ἀποτραπῇ εἶναι δύο ζητήματα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα, ἐξ ὧν πάντως τὸ ἐν θά ἦτο δίκαιον καί τὸ ἄλλο ἄδικον. Τὸ νά κάμῃ ὁ Θεός τὸ μὴ ὀρθόν σημαίνει, ὅτι Οὗτος ἢ δὲν θά ἐγνώριζεν ἢ δὲν θά ἠδύνατο ἢ δὲν θά ἠθελε νά κάμῃ τὸ ὀρθόν καί δίκαιον. Οὗτος ὁμοίως ὡς Πάνσοφος ἐγνώριζεν, ὡς Παντοδύναμος ἠδύνατο καί ὡς Πανάγαθος ἠθελε νά κάμῃ τὸ ὀρθόν καί τὸ δίκαιον, τὸ ὅποιον προώρισεν ἐξ ἀρχῆς.

Ἡ πρόνοια κανονίζει τὰ πάντα ἐκ τῶν προτέρων μιὰ γιὰ πάντα καί τὰ ἀφίνει νά βαδίσουν τὸν δρόμον, ποῦ προώρισεν Αὐτῇ, χωρὶς νά ἀναμιχθῇ πλέον. Κατὰ ταῦτα οὐδεμία δύναμις δύναται νά ἐμποδίσῃ τὸν σχετικῶς εὐρισκόμενον εἰς χαμηλοτέραν βαθμίδα ἀπὸ τοῦ νά προσευχηθῇ, διότι εἶναι πεπωμένον διὰ τὸν εὐρισκόμενον εἰς ὑψηλοτέραν βαθμίδα ν' ἀντιληφθῇ, ὅτι ὁ Θεός, εἴτε παρακαλούμενος, εἴτε ὑδριζόμενος, δὲν θά ἐπέμδῃ, ὅπως μετατρέψῃ τὸ πεπωμένον, ἀλλὰ θ' ἀφήσῃ νά γείνη ὅ,τι ἐκ τῶν προτέρων προωρίσθη ὑπ' Αὐτοῦ. Ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὰς ὑψηλοτέρας βαθμίδας τῆς κλίμακος, ἀντιλαμβάνομενος, ὅτι θά διέλθῃ δι' ὅλων τῶν σταθμῶν, ὡς καί πᾶν ἄλλο ἄτομον τοῦ σύμπαντος, ἦτοι τοῦ Θεοῦ, διὰ νά φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητα, ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν ἀποθέσιν, χωρὶς νά ζητῇ τίποτε. Εἶναι πάντοτε ἔτοιμος νά καταλάβῃ πᾶσαν θέσιν, παρουσιαζομένην εἰς αὐτόν· συμμορφῶν δὲ καί ταυτίζων τὴν θέλησίν του, μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῶν γεγονότων, καθίσταται εὐδαίμων. «Αὐτὸ ποῦ ἐγένετο, αὐτὸ ἠθελε» λέγει.

Ὁ εὐρισκόμενος εἰς χαμηλὰς βαθμίδας, μὴ θυνάμενος νά ἴδῃ καί ἀντιληφθῇ τὰ πράγματα ὡς ἔχουσι, τρέμει διὰ τὸ μέλλον καί ἀποδειλιᾷ πρὸς τὸν θάνατον, τὸν ὅποιον θεωρεῖ ὡς ἐκμηδένισίν του. Ὁ εὐρισκόμενος ὑπεράνω τούτου σοφὸς σχετικῶς, τὸν περιγεῖται διὰ τὴν μωρίαν του. Ὑπερθεν πάλιν τούτου ἄλλος, σοφώτερος, περιγεῖται τὸν κατώτερον σοφόν, ὁ ὅποιος ἀπερισκέπτως περιγεῖται τὸν κατώτερόν του μωρόν, φαινόμενος οὗτος γελοιωδέστερος τοῦ μωροῦ. Ὑπεράνω τούτων ἄλλος ἔτι σοφώτερος, παρατηρεῖ τοὺς κάτωθεν του σοφοὺς καί τὸν κα-

τωτέρω εκείνων μωρόν, χωρίς να περιγελαῖ κανένα διὰ τὰ λάθη του και τὴν ἀγνοϊάν του.

Ὁ ἀπὸ περιωπῆς σοφὸς βλέπει τὸν Χέκελ εἰς τὸν «Μονισμόν» του να ἐπιτίθεται λαύρως κατὰ τοῦ Καντίου, ὅστις προσπαθεῖ νὰ συμβιδάσῃ τὸν ρεαλισμὸν μὲ τὸν ἰδεαλισμὸν. Τὸν Σοπεγγάουερ εἰς τὸ «Αὐτεξούσιόν» του νὰ καθάπτεται τοῦ Νεύτωνος, νὰ προσπαθῇ νὰ μειώσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ Φίχτε, νὰ ὑβρίζῃ τὸν Ἐγγελον, κατὰ τοῦ ὁποῖου ἐκσφενδαγίζει μύδρους, κεραυνούς, ἐκπέμπει πυρίνην λάδαν και χύνει ὄλην του τὴν χολήν. Τὸν Νίτσε εἰς τὸ «Esse Homino» του ἀποκαλοῦντα τοὺς Φίχτε, Σέλλιγκ, Ἐγγελον, Κάντιον και Λεϊδνίτιον κιθνηλοποιούς και ἀπαρνούμενον τὸν φίλον του Βάγνερ και τὸν διδάσκαλον του Σοπεγγάουερ, διαβλέποντα δὲ εἰς τὸν κόσμον ὑπεροχὴν τοῦ κακοῦ, και ἐκ τούτου καταλήγει εἰς τὸν γνωστὸν πεσσιμισμὸν του, εἰσηγούμενος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν δμαδικὴν αὐτοκτονίαν διὰ μεταφυσικῶν μέσων. Τὸν Φλαμαριῶνα εἰς τὸ περισπούδαστον σύγγραμμά του «Ὁ Θεὸς ἐν τῇ φύσει» ἐπιτιθέμενον μὲ ἀκάθεκτον ὀρμὴν κατὰ τοῦ Βύχνερ και τῶν ἄλλων μονιστῶν ὡς ἀθέων. Τὸν Βύχνερ εἰς τὰ ἀξιοσημείωτα και πολύκροτα συγγράμματά του «Δαρβινισμός», «Δύναμις και Ὑλὴ» ἀγωνιζόμενον ν' ἀνατρέψῃ τοὺς ἰδεαλιστάς διὰ λίαν σπιβαροῦ μοχλοῦ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον θέτει ὡς ὑπομόχλιον τοὺς Βόγκτ, Μολεσχότ, Λόκκε, Βύρχωφκ κ.α. Τὸν Μάξ Νορδάου εἰς τὸν «Ἐκφυλισμὸν του» ἐξευτελίζοντα τὸν Τολστόη, τὸν Ἴψεν, τοὺς συμβολιστάς και τοὺς Πραγματιστάς. Βλέπει δύο ἀντιμαχομένας στρατείας μὲ προτεταμένας πυριφλεγεῖς λόγχας κατ' ἀλλήλων, ἀγωνιζόμενας ἐκ παρεξηγήσεως ὑπὲρ μιᾶς και τῆς αὐτῆς ἰδέας, ἀγωνιζόμενας λυσσῶδῶς νὰ ἐκπορθήσουν ἓν και τὸ αὐτὸ φρούριον, προσπαθούσας νὰ φθάσουν εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον διὰ διαφόρων δρόμων και μέσων και ἐπὶ κεφαλῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς μιᾶς τοὺς Σπινόζαν, Λεϊδνίτον, Κάντιον, Φίχτε, Σέλλιγκ, Ἐγγελον μὲ τὰς ἐμφύτους ἰδέας των και τὸ a priori ἐπὶ τῆς σημαίας των, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοὺς Βάκων, Gassendi, Hobbes και Locke μὲ τὰς ἐπικτητοὺς διὰ τῆς πείρας ἰδέας των και τὸ a posteriori ἐπὶ τῆς σημαίας των. Βλέπει ὄλους αὐτούς, ὁ ἀπὸ περιωπῆς σοφός, ἀλληλοσυγκρουομένους και μένει ἀπαθής, χωρίς νὰ κατακρίνῃ κανένα ἐξ αὐτῶν, διότι εἰς τὴν βαθμίδα, ποῦ εὑρίσκειται, εἶναι πεπρωμένον δι' αὐτὸν νὰ σέβεται τὸ πεπρωμένον. Ἀναμνησεται ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπῆρξεν ἐκ Περιτροπῆς Καρτέσιος, Σπινόζας, Λεϊδνίτιος, Κάντιος, Φίχτε, Σέλλιγκ, Ἐγγελος, Βάκων, Gassendi, Hobbes, Locke, Holback Diderot, Χέκελ, Σοπεγγάουερ, Νίτσε, Βύχνερ και ὅτι δῆποτε ἄλλο και ὅτι εἶχε κάμη και αὐτός, δ, τ

είχε κάμη ἕκαστος ἐξ αὐτῶν, ὅταν εὕρισκετο εἰς τὴν βαθμίδα ἐνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν, διότι ἔτσι ἦτο πεπρωμένον. Οὗτος βλέπει τὰς κάτωθι του βαθμίδας, τὰς ὁποίας ἤδη ἐπέρασε, βλέπει καὶ τὰς ἄνωθι του, τὰς ὁποίας κατέχουν ὄντα ἀνώτερα καὶ τελειότερά του, ἀντιλαμβανόμενος δέ, ὅτι παρὰ τὴν ταυτόχρονον τμηματικὴν ἀνισότητα ὑπάρχει ἡ συνολικὴ ἰσότης, περὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνῃ λόγος κατωτέρω, κατανοεῖ πλήρως, ὅτι οὐδενὸς οὔτε κατώτερος οὔτε ἀνώτερος εἶναι. Οὐδένα κατακρίνει, διότι γνωρίζει, ὅτι οἱ κάτωθι του, οἱ κατέχοντες τὰς βαθμίδας, τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐπέρασε, θὰ καταλάβουν ὅλοι ἐκ περιτροπῆς τὴν ἰδικήν του, ὅταν οὗτος ἀνέλθῃ ὑψηλότερον. Οὐδένα κατακρίνει, διότι γνωρίζει, ὅτι ἕκαστος οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προώρισεν ἡ Πρόνοια. Γνωρίζει, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει ὅ,τι θέλει ἕκαστος κάτοχος αἰασδῆποτε βαθμίδος, διότι ὁ κάτοχος αἰασδῆποτε βαθμίδος, δὲν δύναται νὰ θέλῃ ἄλλο τι διάφορον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον εἶνε πεπρωμένον καὶ προωρισμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὅλα εἶναι πεπρωμένα.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἐλευθέρᾳ βούλησις; δὲν ὑπάρχει αὐτεξούσιον, θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ.

Διὰ τὸν Σοπερχάουερ δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία βουλήσεως, διότι ὁ Σοπερχάουερ εἶναι εἰσέτι ἄνθρωπος. Ὁ ἐν αὐτῷ Θεὸς ὑπνώττει ἀκόμη δὲν ἀφυπνίσθη. Διὰ τὸν Σπινόζαν ὑπάρχει αὐτεξούσιον, διότι ὁ Σπινόζας εἶναι ἤδη Θεός· ὁ ἐν αὐτῷ Θεὸς δὲν ὑπνώττει ἀφυπνίσθη. Ὁ Σπινόζας ἀντιλαμβάνεται, ὅτι ὅ,τι πράττει ἢ σκέπτεται, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προαπεφασίσθη ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον πρὶν ἢ περιβληθῆ τὸν πέπλον τῆς λήθης, διὰ νὰ λησμονήσῃ τὴν θείαν του ὑποστασιν διὰ τὸν λόγον, ποῦ θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.

Ὁ ἀληθὴς σοφὸς εἶναι ἤρεμος καὶ ἀπαθὴς δι' ὅλα· καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ κοινὸς κόσμος τὸν ἀποκαλεῖ παράφρονα διὰ τὰς ἰδέας του, ἀποδέχεται μὲ ἀπάθειαν τὸν τίτλον ποῦ τῷ δίδουν. Τί σημαίνει, ἀφοῦ ἡ παραφροσύνη τὸν εὐχαριστεῖ καὶ τὸν καθιστᾷ εὐδαίμονα. Τί ἄλλο σημαίνει «παραφροσύνη» ἢ τὸ φρονεῖν ἄλλως ἢ ὁ κοινὸς κόσμος; Καὶ ὅταν ἀκόμη τῷ ἀποδίδουν τὴν παραφροσύνην, ἡ ὁποία κεῖται ὅχι ὀπισθεν τῆς σοφίας, ἀλλ' ἐκείνην, ἣτις κεῖται ὀπισθεν τῆς μωρίας καὶ πάλιν εἶναι ἀπαθὴς καὶ ἤρεμος. Γνωρίζει, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ μωρία, ἐξ ὧν ἡ μία εὕρισκεται εἰς τὸ ἐν ἄκρον τῆς γραμμῆς καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὸ ἄλλο, συναντῶνται εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον, διότι εὐθεῖα γραμμὴ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον καμπύλη. Ὅταν τὰ δύο ἄκρα τῆς γραμμῆς προεκβληθοῦν διὰ νὰ φθάσουν τὸ τέλος των, ἡ σοφία καὶ ἡ

μωρία, τὰ δύο ταῦτα ἄκρα θὰ συναντηθοῦν καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ μωρία θὰ συγχυθοῦν· θὰ συνταυτισθοῦν.

Μετὰ τὴν ἀφύπνισίν μου ἐκ τοῦ ὄνειρου, τὴν ὁποίαν προῦκάλεσεν ὁ θάνατος, ἀνεμνήσθην, ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι Θεός, τοῦ ὁποῦ τοῦ μύρια ἀποτελοῦνται ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οὐσίαν, ἣ ὁποία εἶναι ἀθάνατος· καὶ οὐδέποτε ἀπόλλυται οὔτε τὸ ἐλάχιστον μύριον αὐτῆς. Διὰ τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς ἀεννάου κινήσεως ὑφίσταται αὕτη ἀδιακόπως μετασχηματισμούς καὶ μεταμορφώσεις. Ἡ ὕλη τοῦ σύμπαντος παρουσιάζεται ὑπὸ τρεῖς καταστάσεις: μάζα στερεὰ καὶ συμπαγῆς (γῆ), ρευστὴ (ὕδωρ) καὶ ἀήρ, αἰθήρ, πνεῦμα. Πνεῦμα ἀπολύτως αὔλον δὲν ὑπάρχει. Τὸ ἀόρατον πνεῦμα, ἡ ψυχὴ, θεωρεῖται αὔλον σχετικῶς πρὸς τὴν στερεὰν οὐσίαν. Τὸ πνεῦμα ἢ ψυχὴ εἶναι οὐσία, ὕλη αἰθερώδης τὸσον ἀραιὰ καὶ λεπτὴ ὥστε εἶναι ἀόρατος. Τὰ μύρια τοῦ σύμπαντος, ἦτοι τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁμοούσια καὶ ὅμοια μὲ τὸ ὅλον. Οἰονδήποτε τμήμα τοῦ σύμπαντος εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ σύμπαν. Καὶ τὸ ἀδιαίρετον ἄτομον εἶναι μία μικρογραφία τοῦ σύμπαντος περιέχοντος ἐντὸς αὐτοῦ σώματα ἀπείρως μικρά. τὰ ὁποῖα κινοῦνται ἐντὸς αὐτοῦ μὲ τὴν ἰδίαν ἀναλογίαν, ποῦ κινοῦνται τὰ οὐράνια σώματα.

Ἄνεμνήσθην, ὅτι ὁ Θεὸς πρὸς τέρψιν καὶ εὐχαρίστησίν του μεταβάλλεται αἰωνίως καὶ συνεχῶς κατατεμνόμενος καὶ δημιουργῶν καθ' ἑκάστην στιγμήν ἐκ τῆς ἰδίας του οὐσίας τὰς διαφόρους ὑπάρξεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων, ἀναχωροῦσα ἀπὸ τινος σημείου, ἀφοῦ περιβληθῆ τὸν πέπλον τῆς λήθης, διαγράφει κύκλον, ἐπιστρέφουσα εἰς τὸ σημείον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἀνεχώρησεν, ἀφοῦ ζήσῃ ἀπείρους ζωὰς καὶ ὑποστῆ ἀπείρους θανάτους. Θάνατος δὲν εἶναι ἐκμηδένισις, ἀλλὰ μεταμόρφωσις. Ὁ θάνατος εἶναι συνέχεια τῆς ζωῆς. Διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ἐνεργεῖται ἀένναος κίνησις, ἀποτελοῦσα τὴν ἁρμονίαν τοῦ σύμπαντος.

Ὁ κύκλος, τὸν ὁποῖον διαγράφει ἕκαστον ἄτομον, ἀποτελεῖ κλίμακα μὲ ἀπείρους βαθμίδας, τὰς ὁποίας θ' ἀνέλθῃ ἐκ περιτροπῆς ἕκαστον ἄτομον τοῦ σύμπαντος. Κατὰ συνέπειαν, ἐὰν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ κύκλου τούτου, θὰ εὑρεθῆ, ὅτι τὰ πάντα εἶναι ὅμοια καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν διαφέρει τοῦ ἄλλου ἐκτὸς μόνον κατὰ τὴν βαθμίδα, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκειται ὁτὲ μὲν τὸ ἓν, ὁτὲ δὲ τὸ ἄλλο ἄτομον. Ἡ πάνσοφος Πρόνοια ἐκανόνισε τὰ πράγματα οὕτως, ὥστε, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς συνολικῆς κλίμακος νὰ ὑπάρχει τελεία καὶ ἀνελλιπὴς ἰσότης μεταξὺ ὄλων τῶν ὑπάρξεων, λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν τῶν βαθμίδων χωριστά, νὰ μὴ ὑπάρχῃ ταυτόχρονος ἰσότης. Ἡ διαφορὰ

και ανισότης τῆς τμηματικῆς ἀπόψεως εἶναι ἀναγκαῖα, διὰ νὰ κάμῃ τὰς διαφορὰς ὑπάρξεις νὰ αἰσθανθοῦν τὸ «καλόν» καὶ τὸ «κακόν», τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν δυστυχίαν. Αἱ ὑπάρξεις τῶν κατωτέρων βαθμίδων, βλέπουσιν τὴν σχετικὴν εὐτυχίαν τῶν τῶν ἀνωτέρων βαθμίδων ἀντιλαμβάνονται τὴν σχετικὴν δυστυχίαν των, αἱ δὲ τῶν ἀνωτέρων, βλέπουσιν τὴν σχετικὴν δυστυχίαν τῶν κατωτέρων, ἀντιλαμβάνονται τὴν σχετικὴν εὐτυχίαν καὶ ὑπεροχὴν των. Ἡ ἰσότης τῆς συνολικῆς ἀπόψεως ἀποδεικνύει τὴν θεϊαν δικαιοσύνην, καθ' ἣν ἐκάστη ὑπάρξις θὰ δοκιμάσῃ καὶ θὰ ὑποστῇ πᾶν ὅ,τι καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ὑπάρξεις.

Ἐν μόνον πρᾶγμα δὲν εἶδα τὴν Κόλασιν τοῦ Δάντου μὲ τοὺς ἐννεὰ κωνικούς καὶ ἀλλεπαλλήλους κύκλους τῆς καὶ τὴν Κόλασιν τῶν Καλογήρων μὲ τὰς πυρίνας φλόγας τῆς. Ἐκτὸς τῶν βελονῶν, δι' ὧν διατρύπεται τὸ ἀνθρώπινον σῶμα δι' ἔγχυσιν ἐνέσεων καὶ τῶν λουτήρων, εἰς τοὺς ὁποίους λαμβάνουν θερμὰ λουτρά οἱ κάτοικοι τῆς γῆς, οὔτε λόγγας πυρακτωμένας, οὔτε λέβητας μὲ κοχλάζον νερόν εἶδα. Τὰ φρικτὰ αὐτὰ μέσα τῆς τιμωρίας δὲν χρειάζονται, καθόσον μέλουσα τιμωρία δὲν ὑπάρχει. Κόλασις εἶναι μόνον ἢ πῖστις εἰς Κόλασιν. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ οὔτε κακόν, οὔτε ἀμάρτημα συνεπαγόμενον τιμωρίαν ὑπάρχει. Τὸ κακόν εἶναι σχετικόν, οὔτε ἐπεβλήθη ὡς τιμωρία. Ὅ,τι φαίνεται ὡς κακόν εἶναι ἀναγκαῖον, διότι ἄνευ τοῦ κακοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχεν οὔτε καλόν, διότι οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ φύσει ἄνευ τοῦ ἀντιθέτου του.

Ἡ δικαιολογία τοῦ κακοῦ δὲν εἶναι σαδισμός, ἀλλ' ἀπεριόριστος πῖστις καὶ πεποίθησις εἰς τὴν Πανσοφίαν, Παντοδυναμίαν καὶ Παναγαθότητα τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὸν θάνατόν μου διήλθον διαφορὰς σταθμούς, ἐξακολουθῶν νὰ ἀναβαίνω μίαν πρὸς μίαν τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας, ἕως οὗ ἐφθασα εἰς τὴν προτελευταίαν, ἕτοιμος νὰ καταλάβω τὴν τελευταίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας εὗρισκετο ὁ γνωστός νεανίας, ἕτοιμαζόμενος διὰ τὸ ταξίδι τοῦ ἀπείρου κύκλου. Μὲ προσεκάλεσε μὲ τὴν ἰδίαν πάντοτε γλυκύτητα νὰ καταλάβω τὴν ὑψίστην βαθμίδα. Ἀνῆλθον ἐπὶ ταύτης καὶ ἤκουσα πάλιν τὴν φράσιν «Γενηθήτω Φῶς». Νέον ἄπλετον φῶς μὲ περιέβαλεν. Εἶδα, ὅτι «Ἵπῆρξα ἄλλος καὶ ἐν τούτοις ὁ ἴδιος» καὶ ὅτι «Τὸ ὄνομά μου ὑπῆρξεν ἄλλο καὶ ἐν τούτοις τὸ ἴδιον». Ἀντελήφθη, ὅτι ἐκτὸς ἐμοῦ τίποτε ἄλλο δὲν ὑπῆρχε. Περιελάμβανον τὰ πάντα καὶ πάντα ἀπετέλουν ἐμέ. Ἦμην ἐν πᾶσι καὶ πάντα ἦσαν ἐν ἐμοί. Εὕρισκόμεν ταῦτοχρόνως ἐπὶ ἑκατομμυρίων κόσμων, πληρῶν τὸ ἀπειρον. Κατατετηγμένους κατεῖχον ὑπὸ διαφορὰς μορφὰς ὅλας τὰς βαθμίδας

τῆς κλίμακος, τὴν ὁποίαν ἀπετέλει ὁ ἄπειρος κύκλος, τὸν ὁποῖον διέγραψα εἰς διάστημα χρόνου, τὸ ὁποῖον μοι ἐφάνη ἴσον μὲ τὸ δέκατον τοῦ δευτερολέπτου, μολοντί περιελάμβανε τοῦτο ἑκατομμύρια γῆινων ἐτῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑψίστης βαθμίδος ἐξέπνευσε πᾶς πόθος, πᾶσα φιλοδοξία, πᾶσα προσδοκία καὶ ἐλπίς. Ἦμην Κύριος τοῦ φωτός, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ χώρου, τῆς ἐνεργείας καὶ κινήσεως. Οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρχε νὰ ποθῆσω. Κατεῖχον τὰ πάντα, πλὴν τοῦ πόθου, τὸν ὁποῖον εἶχα κηδεύσει καὶ ἐνταφιάσει μετὰ τῆς φιλοδοξίας καὶ ἐλπίδος. Καὶ τοῦ πόθου ὄμως ὁ θάνατος δὲν ἦτο ἐκμηδένισις, ἀλλ' ἀναγέννησις, διότι νέος πόθος μὲ κατέλαβε νὰ περιδληθῶ τὸν πέπλον τῆς λήθης καὶ νὰ ἐτοιμασθῶ νὰ διαγράψω πάλιν τὸν ἄπειρον κύκλον, διότι εἶχα βαρυνθῆ νὰ δίδω καὶ νὰ σκορπῶ εἰς πάντας τὰ θεῖα δῶρά μου, χωρὶς οὐδὲν παρ' οὐδενὸς νὰ λαμβάνω. Ἐπόθησα νὰ καταταχθῶ μεταξὺ ἐκείνων, ποῦ λαμβάνουν. Εἶχα βαρυνθῆ τὴν δόξαν καὶ μεγαλειότητά μου, ἣ ὁποία εἶχε καταντήση ἀνεπαίσθητος.

Ἡσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ τὴν λησμονήσω, διὰ νὰ αἰσθανθῶ καὶ πάλιν ἄφαντον ἡδονὴν καὶ τέρψιν, ὅταν θὰ τὴν ἐπανεύρισκα. Εὕρισκόμην ἤδη εἰς τὸ Α καὶ τὸ Ω, εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ποῦ ὁ Θεὸς κατέρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνέρχεται. Καὶ ἤμην ἐγὼ ὁ Θεός. Ἦτο ἡ σειρά μου νὰ κατέλθω. Ἦτοιμαζόμεν νὰ κατέλθω τὴν πρώτην βαθμίδα, ὅτε πένθιμος κωδωνοκρουσία μὲ ἀφύνισεν ἐκ τοῦ θεσπέσιου ὄνειρου μου.

Ὁ κῶδων τοῦ νοῦ ἤχει πενθίμως. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν, ποῦ ἕνας Θεὸς βαρυνθεὶς τὴν θεότητά του, ἠθέλησε νὰ κοιμηθῆ, νὰ βυθισθῆ εἰς βαθὺ ὄνειρον, νὰ λησμονήσῃ τὴν Θεῖαν του ὑπόστασιν, ἕνας ἄνθρωπος ἄθελά του ἀφυπνίζετο ὑπὸ τοῦ θανάτου ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Θεόν.

Ἦτοιμαζόμεν νὰ ἐρωτήσω «ποῖος ἀπέθανεν», ὅτε μία φωνὴ ἐνδόμυχος, ἐξερχομένη ἐκ τῶν ἐγκάτων μου, ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησίν μου λέγουσα «Ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ὑπῆρξεν ἄλλο καὶ ἐν τούτοις τὸ ἴδιον», Ἐκεῖνος «Ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἄλλος καὶ ἐν τούτοις ὁ ἴδιος», Ἐκεῖνος ὁ Ἰδιος, ὁ αἰωνίως γεννώμενος καὶ αἰωνίως ἀποθνήσκων, ὁ αἰωνίως κοιμώμενος καὶ αἰωνίως ἐγρηγορῶν». Συγκεντρῶν ὅσα καθ' ὕπνον εἶδα, συνεπέρανα, «Ὁ Θεός».

ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Γραφείον Ἐκτελωνίσεων — Φορτώσεων
Ἰδρυθὲν τῷ 1899

Ἐν Πειραιεὶ Πλατεία Τελωνείου
Ἐν Ἀθήναις Κατάστημα Μ. Νικατσιοῦ Πλατεία Συντάγματος

ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΗΣ Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

Μητροπόλεως 1 (Πλατεία Συντάγματος)

Ἀθήναι Τηλ. Νο 159

Ἄγοραϊ — Πωλήσεις — Ἐνοικιάσεις — Δύνεα

Διὰ τὸ θῆρος ὕλαι χρωματιστοὶ ἀνακουφίζοντες τὴν ὄρασιν
δι' ὀφθαλμοὺς εὐαίσθητους ταῦτοχρόνως μυοπικοὺς ἢ πρεσβυ-
πικοὺς εἰς μεγίστην ποικιλίαν παρὰ τῷ εἰδικῷ ὀπτικῷ

ΛΕΩΝΙΔΑ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁδὸς Πανεπιστημίου 34 ἔναντι Στοᾶ Ἀρσακείου

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΑΡΤΟΥ

Κ. Α. ΜΙΜΗΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Σ^{ΙΑ}

8—ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ—8

(ΣΤΟΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ)

ΑΘΗΝΑΙ

Τηλέφωνον νέον 7—59

Χάρτης γραφῆς, δημοσιογραφικός, περιτυλίξεως, τυπογραφικός
λιθογραφικός, δι' ἐκδότας κ. τ. λ.

**ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ
Β. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ**

Ὁδὸς Σταδίου 53—Ἀθήναι

Ζητεῖται πιεστήριον μεταχειρισμένον ποδοκίνητον διαστά-
σεων 32×48. Πληροφορίαι «Πυθαγόραν».

Τεύχη τοῦ «Πυθαγόρου» ζητοῦνται ἐπειγόντως τῶν ἀκολούθων μηνῶν

Ἰανουαρίου—Φεβρουαρίου ἔτους 1926

Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου ἔτους 1927

Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου τρέχοντος ἔτους 1928

Τὰ δύο ταῦτα τεύχη ἐκάστου ἔτους, ἀποστελλόμενα πρὸς τὴν Διευθυνσιν τοῦ «Πυθαγόρου» ὁδὸς Βαλτετσίου 3 Ἀθήνας, ἢ παραδιδόμενα εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀδελφοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ «Πυθαγόρου» γίνονται εὐγνωμόνως ἀποδεκτὰ ἀντὶ ἐτησίως συνδρομῆς.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ

ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ 22 — ΑΘΗΝΑΙ

*Ἐπιμελημένη φωτογραφικὴ ἐργασία
εἰς μεγενθύσεις μαῦρες χρωματιστὲς παστὲλ
φωτογραφίας κάρτ-ποστὰλ καλλιτεχνικά.*

Ι. ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Γ. ΒΑΓΙΑΝΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ

Ἀρχιτεκτονικὰ μελέται — Τοπογραφικὰ ἔργασια

Ὑπολογισμοὶ καὶ κατασκευαὶ τεχνικῶν ἔργων

ΑΘΗΝΑΙ ὁδὸς Χαβρίου 7

Δημοδιδάσκαλος ἀριστοῦχος, ἔμπειρος καὶ ἐξαιρετικῶς εὐμέθodos ἀναλαμβάνει παραδόσεις μαθημάτων Δημοτικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ὅπως ἐντὸς ὀλίγου χρόνου προαγάγη καθυστερήσαντας μαθητάς. Πληροφορίαι παρὰ τῷ Διευθυντῇ τοῦ «Πυθαγόρου».